

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA FINANČÍ

Komparace produktů kapitálového životního pojištění a výběr optimálního produktu

Comparison of life insurance products and selection of the optimal product

Student: Iva Vlčková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Martina Borovcová, Ph.D.

Ostrava 2010

Zadání bakalářské práce

Student: **Iva Vlčková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R010 Finance
Specializace: 00 Finance
Téma: Komparace produktů kapitálového životního pojištění a výběr
optimálního produktu
Comparison of life insurance products and selection of the optimal
product

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika kapitálového životního pojištění
 3. Analýza a porovnání vybraných produktů kapitálového životního pojištění
 4. Výběr optimálního produktu životního pojištění pro konkrétní subjekt
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

- DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. vyd. Praha: Ekopress, 2005. 177 s. ISBN 80-86119-92-0.
KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2002. 104 s. ISBN 80-247-0146-4.
MAJTÁNOVÁ, A.; DAŇHEL, J.; DUCHÁČKOVÁ, E.; KAFKOVÁ, Eva. *Pojišťovnictví – Teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 294 s. ISBN 80-86929-19-1.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martina Borovcová, Ph.D.**

Datum zadání: 20.11. 2009
Datum odevzdání: 07.05. 2010

Ing. Iveta Ratmanová, Ph.D.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci vypracovala samostatně. Použité přílohy mi byly dány k dispozici.“

V Ostravě dne 7. května 2010

.....

Iva Vlčková

„Ráda bych poděkovala vedoucí bakalářské práce Ing. Martině Borovcové, Ph.D. za odbornou pomoc a teoretické i praktické rady při zpracování bakalářské práce. Dále děkuji interním pracovníkům vybraných pojišťoven.“

1 Úvod	3
2 Charakteristika kapitálového životního pojištění	4
2.1 Charakteristika pojištění.....	4
2.2 Základní pojmy životního pojištění.....	5
2.3 Charakteristika životního pojištění.....	6
2.3.1 Členění životního pojištění.....	7
2.3.2 Pojistné u životního pojištění	8
2.3.3 Následky neplacení pojistného.....	10
2.3.4 Role životního pojištění v ekonomice	10
2.3.5 Životní pojištění a důchodový systém.....	11
2.3.6 Daňové zvýhodnění.....	12
2.3.7 Bezpečnost životního pojištění.....	13
2.4 Základní podoby životního pojištění.....	13
2.4.1 Pojištění pro případ úmrtí.....	14
2.4.2 Pojištění pro případ dožití	15
2.4.3 Smíšené životní pojištění	16
2.4.4 Modifikované podoby smíšeného životního pojištění	17
2.5 Kapitálové životní pojištění	18
2.5.1 Pojistné	19
2.5.2 Připojištění k životnímu pojištění	19
2.5.3 Vznik a zánik pojištění	20
2.5.4 Odbytné	21
2.5.5 Výhody a nevýhody kapitálového životního pojištění.....	22
3 Analýza a porovnání vybraných produktů kapitálového životního pojištění	23
3.1 Výběr pojišťovny	23
3.2 Informace o vybraných pojišťovnách.....	25
3.2.1 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	25
3.2.2 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	26
3.2.3 ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	27
3.2.4 Allianz pojišťovna, a.s.....	28
3.3 Analýza pojistných produktů	29
3.3.1 Kapitálové životní pojištění HARMONIE	30
3.3.2 Životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE	31
3.3.3 Životní pojištění SPEKTRUM	33
3.3.4 Allianz kapitálové pojištění.....	34
4 Výběr optimálního produktu pro konkrétní subjekt	35
4.1 Metoda vícekritériálního hodnocení variant	35
4.2 Zadání modelového příkladu.....	37
4.3 Stanovení variant a kritérií	37
4.4 Posuzovaná kritéria	38

4.5 Metoda párového srovnání	40
4.6 Matice prostých užitností	41
4.7 Matice vážených užitností	43
4.8 Zhodnocení výsledků	44
4.8.1 Globální zhodnocení	44
4.8.2 Analytické hodnocení.....	44
5 Závěr.....	47
Seznam literatury	49
Seznam zkratk	
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
Seznam příloh	

1 Úvod

Životní pojištění zaznamenalo v průběhu let nemalé změny. V minulosti bylo prioritou lidí zaměřovat svoji potřebu pojistné ochrany především na zabezpečení svého majetku, tedy neživotní pojištění. V současnosti se do popředí zájmu veřejnosti dostává životní pojištění. Každý člověk je ve svém životě vystaven různým rizikům, a je tedy potřeba chránit sebe a svou rodinu před dopady nepříznivých životních událostí. Tato potřeba se stala podkladem pro vznik pojištění. Účelem životního pojištění je zmírnit či odstranit nepříznivé důsledky způsobené těmito nahodilými událostmi.

Kapitálové životní pojištění je široký pojem, který zahrnuje pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ dožití a různé kombinace těchto základních rizik. Životní pojištění je zajímavý investiční nástroj, který může sloužit občanům ke spoření a k zabezpečení určitého příjmu do budoucna. Životní pojištění je určeno těm, kteří chtějí mít určitou finanční jistotu. Také je považováno za základní stavební kámen finanční stability člověka. Bohužel je v dnešní době mnoho lidí, kteří si stále neuvědomují jaká všechna rizika je mohou potkat a nepovažují za důležité se proti nenadálým životním situacím finančně zabezpečit.

Kapitálové životní pojištění má dlouhodobý charakter a může nás provázet téměř po celý náš život. Proto je velice důležité si před uzavřením životního pojištění porovnat jednotlivé nabídky produktů na pojistném trhu a vybrat si ten nejvhodnější produkt. Uzavření životního pojištění si především lidé odkládají do pozdějšího věku, což ale nemusí být tím nejlepším řešením. V pozdějším věku uzavřené pojištění může být mnohem dražší z důvodu horšího zdravotního stavu nebo se dokonce může stát, že se člověk stane nepojistitelným.

Cílem této bakalářské práce je charakterizovat kapitálové životní pojištění, porovnat vybrané produkty a následně vybrat optimální produkt pro konkrétní subjekt.

Práce je rozdělena kromě úvodu a závěru do tří částí. První část je věnována vysvětlení základních pojmů týkajících se životního pojištění. Dále je popsána charakteristika kapitálového životního pojištění a základní odvětví životního pojištění. Druhá část je zaměřena na krátké představení jednotlivých pojišťoven a porovnání vybraných produktů kapitálového životního pojištění. V aplikační části práce jsou porovnány vybrané produkty a je nalezena optimální varianta kapitálového životního pojištění pro konkrétní subjekt.

2 Charakteristika kapitálového životního pojištění

Kapitola obsahuje teoretické vymezení pojištění a členění pojištění, vysvětlení základních pojmů pojišťovací terminologie, charakteristiku životního pojištění, odvětví životního pojištění a charakteristiku kapitálového životního pojištění.

2.1 Charakteristika pojištění

Pojištění představuje nástroj eliminace negativních finančních důsledků nahodilosti. V případě realizace nahodilého nebezpečí lze pojištěním zajistit finanční stabilitu ekonomického subjektu. Pojištění je tedy způsobem zabezpečení následků konkrétních skutečností, které se nazývají pojistná rizika. Pojistným rizikem se rozumí událost nahodilá, avšak předvídatelná natolik, že je alespoň obecně definována v pojistné smlouvě, viz Hora, Šulcová, Zuzanař (2004). Pojištění lze definovat jako finanční službu, kdy se pojišťovna zavazuje poskytnout za úplatu pojištěnému pojistné plnění sjednané v pojistné smlouvě, nastane-li nahodilá událost.

Pojištění lze rozdělit dle způsobu financování na dva systémy, a to na pojištění sociální a na pojištění komerční, neboli soukromé.

Sociální pojištění zahrnuje úhradu tzv. sociálních rizik (např. pro případ krátkodobé pracovní neschopnosti tzv. nemocenské pojištění, pro případ dlouhodobé pracovní neschopnosti a pro stáří tzv. sociální důchodové pojištění a v nezaměstnanosti tzv. pojištění nezaměstnanosti), v rozsahu daném rozhodnutím státu. Je koncipováno jako pojištění povinné.

Komerční (soukromé) pojištění zahrnuje krytí rizik ekonomických subjektů (fyzických i právnických osob), obvykle v návaznosti na jejich rozhodnutí a potřeby. Pojištění dále můžeme rozdělit na pojištění životní a neživotní. **Životní pojištění** je podrobně popsáno v dalších kapitolách. **Do neživotního pojištění**, které je upraveno v Zákoně o pojišťovnictví, patří:

- úrazové pojištění,
- pojištění nemoci,
- pojištění škod na pozemních dopravních prostředcích jiných než drážních vozidlech,
- pojištění škod na drážních vozidlech,
- pojištění škod na leteckých dopravních prostředcích,
- pojištění škod na plavidlech,

- pojištění přepravovaných věcí včetně zavazadel a jiného majetku bez ohledu na použitý dopravní prostředek,
- pojištění škod na majetku, viz Zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Pojištění můžeme také členit podle formy vzniku pojištění na **zákonné pojištění**, které je nezávislé na vůli pojištěného, vyplývá ze zákona a vzniká bez uzavření pojistné smlouvy. **Smluvní pojištění**, vzniká na základě uzavření pojistné smlouvy a pojištěný má možnost projevu vůle zda se pojistí a za jakých podmínek.

Podle stupně volnosti rozhodování pojištěného členíme pojištění na **povinné smluvní pojištění**, kdy v právním předpise je určena povinnost sjednání pojistné smlouvy pro dané subjekty. Při **dobrovolném smluvním pojištění** se sjednává pojistná smlouva mezi pojistníkem a pojistitelem na základě dobrovolného rozhodnutí pojistníka.

Dle vztahu pojistného plnění a škody se pojištění člení na obnosová a škodová. U **obnosových pojištění** je v pojistné smlouvě stanovena pojistná částka, která udává maximální výši pojistného plnění. Používá se v případech, kdy škodu nelze přesně vyčíslit např. u pojištění osob pro případ dožití, smrti, invalidity apod. U **pojištění škodových** je pojistné plnění závislé na vzniklé škodě, kdy maximální výše pojistného plnění je smluvně ohraničena. Nejvíce se používá u pojištění majetku a odpovědnosti.

2.2 Základní pojmy životního pojištění

V souvislosti s pojištěním bychom se měli seznámit s nezákladnějšími pojmy jako pojistitel, pojistník, pojištěný, obmyšlený, oprávněná osoba, pojistné riziko, pojistná událost, pojistné, pojistné plnění, odbytné, vinkulace pojištění.

Pojistitel (pojišťovna) je právnická osoba, která přebírá rizika od pojištěných. Musí mít udělené povolení k provozování pojišťovací činnosti podle zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, které vydává Česká národní banka. Pojišťovna má právo na pojistné a v případě uskutečnění pojistné události povinnost vyplatit pojistné plnění.

Pojistník je fyzická nebo právnická osoba, která s pojišťovnou uzavřela pojistnou smlouvu. Povinností pojistníka je platit pojistné.

Pojištěný je fyzická osoba, na jejíž život, zdraví, majetek nebo odpovědnost za škody se pojištění vztahuje. V případě vzniku pojistné události má právo na pojistné plnění.

Obmyšlený (oprávněná osoba) je právnická nebo fyzická osoba, které vzniká právo na pojistné plnění v případě smrti pojištěného. Je určena pojistníkem v pojistné smlouvě.

Oprávněná osoba je fyzická nebo právnická osoba, které v důsledku pojistné události vznikne právo na pojistné plnění.

Pojistné riziko představuje míru pravděpodobnosti vzniku nahodilé události. Pojišťovna je povinna uhradit vzniklou škodu (u pojištění neživotního) nebo vyplatit sjednanou částku (u pojištění životního).

Pojistná událost je škodná událost blíže určená v pojistné smlouvě, s níž je spojen vznik povinnosti pojistitele poskytnout pojistné plnění.

Pojistné, smluvně stanovená úplata za poskytování pojistné ochrany. V závislosti na způsobu placení pojistného se rozlišuje mezi běžně (platí se v dohodnutých pojistných obdobích, zpravidla měsíčně, čtvrtletně, pololetně nebo ročně po celou dobu trvání pojištění) a jednorázově (je zapláceno jednorázově za celou dobu trvání pojištění) placeným pojistným.

Netto pojistné je vypočteno tak, aby v průměru pojišťovně pokrylo vyplácená pojistná plnění.

Pojistné plnění je finanční náhrada, která je vyplacena pojistitelem podle pojistné smlouvy, pokud nastala pojistná událost. Pokud je pojistné plnění uplatněno v peněžní podobě, je představováno buď náhradou škody (pojištění, která kryjí konkrétní potřeby pojištěných např. pojištění majetku a pojištění odpovědnosti) nebo výplatou pojistného plnění (pojištění, která kryjí abstraktní potřeby např. úrazové, důchodové, životní, nemocenské pojištění).

Odbyté je část nespotřebovaného pojistného ukládaná pojistitelem jako technická rezerva vypočtená pojistně matematickými metodami k datu zániku pojištění.

Dynamizace pojistného je možnost zvyšování pojistné částky a pojistného v závislosti na vývoji míry inflace.

Vinkulace pojištění můžeme chápat jako vázání výplaty pojistného plnění na splnění určité dohodnuté podmínky (např. záruka zaplacení úvěrů v případě smrti příjemce úvěru), ve prospěch věřitele pojištěného, viz Hora, Šulcová, Zuzaňák (2004).

2.3 Charakteristika životního pojištění

Soukromé životní pojištění můžeme ve své podstatě označovat jako pojištění osob. Zahrnuje krytí rizik ohrožujících životy lidí. V těchto pojištěních se v případě pojistných událostí, které jsou součástí života pojištěných osob nebo jiných osob, uskutečňují výplaty

pojistných plnění. Výše pojistných plnění je určena velikostí pojistné částky, kterou si pojistník sjednal. Daná výše pojistné částky má podle představ klienta a jeho možností pokrýt příslušné riziko.

Životní pojištění kryje dvě základní rizika, a to riziko úmrtí a riziko dožití. V současné době dochází především ke kombinaci těchto dvou rizik. K daným produktům životního pojištění jsou často zahrnuta ještě další rizika neživotního charakteru (invalidita, úraz, vážné nemoci apod.). Životní pojištění můžeme chápat i jako spořicí a investiční instrument. Vedle vlastního krytí rizik plní tedy ještě úspornou funkci.

Cílem životního pojištění je finančně zabezpečit samotného pojištěného a jeho příbuzné na období, kdy budou mít k dispozici nižší příjmy (např. v období nemoci, invalidity, dočasné nezaměstnanosti, hospitalizace apod.) i zabezpečení rodiny pro případ smrti pojištěného.

2.3.1 Členění životního pojištění

V životním pojištění existují, jak už bylo zmíněno, dvě základní rizika – riziko dožití a riziko úmrtí. Všechna další rizika jsou kombinací nebo modifikací základních rizik. Pojistné produkty v životním pojištění z pohledu dvou základních rizik členíme na pojištění rizikové a pojištění rezervotvorné.

Riziková pojištění jsou pojištění, při kterých není jisté, zda vznikne pojistná událost a zda bude nutné vyplatit pojistné plnění. Obsahují rizikové pojistné, které je tou částí netto pojistného, kde se hodnota pravděpodobnosti pojistné události po dobu trvání pojištění v čase výrazně nemění. Tato část pojistného se v průběhu pojistného období spotřebovává a není z něho tvořena dlouhodobá rezerva.

Rezervotvorná pojištění jsou taková pojištění, kdy pojišťovna musí počítat s pojistným plněním vždy. To znamená, že pojišťovna je povinná tvořit technické rezervy pro případ úmrtí nebo pro případ dožití se konce pojistné doby. Pojištění obsahuje rezervotvorné pojistné, které tvoří tu část netto pojistného, kde hodnota pravděpodobnosti pojistné události v čase roste. Výrazná část pojistného se ukládá do rezervy na závazky budoucích let.

Životní pojištění můžeme členit dle zákona o pojišťovnictví na následující odvětví:

1. pojištění pouze pro případ smrti, pojištění pouze pro případ dožití, pojištění pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti, pojištění spojených životů, životní pojištění s vrácením pojistného,

2. svatební pojištění nebo pojištění prostředků na výživu dětí,
3. důchodové pojištění,
4. pojištění podle bodů 1 až 3 spojené s investičním fondem,
5. kapitálové činnosti,
6. pojištění pro případ úrazu nebo nemoci, když je doplňkem pojištění podle odvětví 1 až 5.

2.3.2 Pojistné u životního pojištění

Pojistné představuje cenu za poskytování pojistné ochrany. Pojišťovna stanovuje sazby pojistného na základě pojistně technických zásad tak, aby pojistné bylo dostatečné a umožňovalo pojišťovně trvalou splnitelnost všech jejích závazků.

Pojistné může být sjednáno v pojistné smlouvě jako pojistné jednorázové, které je zapláceno najednou při uzavření pojistné smlouvy, nebo jako běžné pojistné, které je placené opakovaně vždy na začátku pojistných období (měsíčně, čtvrtletně, pololetně, ročně) splátkami stejné výše.

Kalkulační vzorec pro výpočet pojistného:

$$BP = NP + SN, \quad (2.1)$$

kde BP je brutto pojistné (tarifní pojistné, které klient platí pojišťovně), NP vyjadřuje netto pojistné a SN vyjadřuje kalkulované (předpokládané) správní náklady.

Brutto pojistné je pojistné, které platí pojistník za poskytovanou službu. Skládá se tedy z netto pojistného a z kalkulovaných správních nákladů.

Netto pojistné je rozhodující složkou brutto pojistného. Je určeno pojišťovně k pokrytí výdajů na pojistná plnění a také na tvorbu rezerv. Velikost netto pojistného je určena na základě velikosti sjednané pojistné částky, úrovně technické úrokové míry a ohodnocení rizika.

Pojistná částka je stanovena v rámci pojistné smlouvy. V životním pojištění velikost pojistné částky určuje pojistník ujednáním v pojistné smlouvě v závislosti na svých finančních možnostech a záměrech.

Úroveň technické úrokové míry, která představuje v životním pojištění cenotvorný faktor. Zároveň znamená zaručené minimální zhodnocení prostředků, které jsou vkládány do

životního pojištění (zejména jeho rezervotvorné složky). Technická úroková míra ovlivňuje velikost netto pojistného. Pojišťovna s ohledem na možné dosažené zhodnocení technických rezerv životního pojištění na finančním trhu stanovuje velikost technické úrokové míry. Velikost technické úrokové míry je regulována státem. U současných produktů životního pojištění, jenž jsou v nabídce na českém pojistném trhu, je technická úroková míra v rozmezí 2,00 % až 2,4 %. U starších produktů je možné se setkat i s vyšší technickou úrokovou mírou.

Ohodnocení rizika. Při ohodnocování rizika se vychází z faktorů ovlivňujících pravděpodobnost úmrtí či dožití. Mezi tyto faktory řadíme:

- věk, ve kterém pojištěný vstupuje do pojištění,
- délku pojistné doby,
- pohlaví (ve vývoji úmrtnosti jsou rozdíly mezi muži a ženami, kdy úmrtnost žen se vyvíjí příznivěji než u mužů, z toho vyplývá, že netto pojistné životního pojištění pro ženy je nižší než netto pojistné pro muže),
- zdravotní stav žadatele o pojištění (vyhodnocování zdravotních rizik může být např. na základě dotazníku vyplněného a podepsaného pojištěným nebo na základě zdravotnické dokumentace vyžádané pojistitelem, prohlídkou nebo vyšetřením provedeným zdravotnickým zařízením),
- způsob života pojištěného apod.

V životním pojištění slouží ohodnocování rizika k určení velikosti netto pojistného. Může se stát, že pojišťovna odmítne sjednání životního pojištění pro určitého zájemce v případě nepříznivého zdravotního stavu, kdy může být riziko úmrtí příliš vysoké. Další možností je přijmutí zájemce o pojištění s podmínkou zvýšení sazby pojistného.

Kalkulované správní náklady pojišťoven představují náklady spojené se správou jednotlivých pojistných smluv a náklady spojené s provozem pojišťovny, tzn. mzdové náklady (nejvýznamnější část těchto nákladů tvoří náklady spojené s provizemi za sjednání pojištění), materiálové náklady, finanční náklady apod. V případě kalkulace pojistného se správní náklady zahrnují u životních pojištění diferencovanou přírážkou. V závislosti na výši počátečních jednorázových nákladů spojených se sjednáním pojistné smlouvy, na výši běžných opakovaných nákladů na správu pojistné smlouvy a na způsobu placení pojistného.

Náklady spojené se sjednáním pojistné smlouvy, s tvorbou pojistného produktu, na provize obchodním zástupcům, pojišťovacím agentům nebo makléřům, náklady na reklamu, lékařskou prohlídku, tiskoviny apod. jsou počátečními jednorázovými náklady. Běžné správní

náklady představují rovnoměrné náklady, které se dělí na náklady na provoz příslušného pojištění a na náklady na provoz pojišťovny.

2.3.3 Následky neplacení pojistného

„Pojistník se může dostat do takové situace, kdy placení pojistného je pro něho obtížné nebo dokonce nemožné. Následky neplacení pojistného jsou odlišné u rizikových a rezervotvorných pojištění.

V případě rizikových pojištění při nezaplacení pojistného do 6 měsíců od splatnosti pojištění končí (storno pojištění) a pojišťovna vyžaduje doplacení pojistného za dobu, po kterou nesla ještě plné riziko a pojistné přitom za tuto dobu nebylo zaplacené.

U rezervotvorných pojištění dávají obvykle pojišťovny pojistníkovi možnost požádat o poshovění se zaplacením pojistného po určitou dobu. Pokud pojistník této možnosti nevyužil nebo nezaplatil pojistné ve stanovených lhůtách, platnost pojištění nekončí, ale je redukována (snížena) buď pojistná částka nebo je redukována (zkrácena) pojistná doba. Předpokladem redukce je trvání pojištění po určitou dobu – obvykle dva roky od počátku pojištění. Pokud došlo k ukončení placení v kratší době od počátku pojištění, končí pojištění bez náhrady“, viz Kolektiv autorů z České asociace pojišťoven (2002, str. 33, 34).

2.3.4 Role životního pojištění v ekonomice

Životní pojištění neznamená jen finanční ochranu občanů, jejich rodin a příbuzných, ale svým charakterem má také význam společenský a národohospodářský. Vezmeme-li v úvahu pojištění pro případ smrti nebo dožití, které se skládá z úsporné a rizikové složky, lze tvrdit, že přináší následující efekty.

- **Tlumení inflace** - životní pojištění představuje dlouhodobý produkt. Je především sjednáváno na 10 a více let. Pojištěný, který platí tuto dobu pojistné pravidelně, vlastně odkládá svoji spotřebu, což má v zásadě protiinflační charakter.
- **Doplňk státního důchodového pojištění** - základem zabezpečení ve stáří je tzv. státní důchodový systém. Některé produkty životního pojištění, které se vyskytují na pojistném trhu, umožňují doplnit zabezpečení ze strany státu soukromou pojistnou ochranou.

- **Výhodné financování investic** - část pojistného, které platí pojištěný pojišťovně, je kumulována jako jeho úspory v technických rezervách. Pojišťovna v době trvání pojištění zabezpečuje zhodnocování přijatého pojistného, investuje tedy do různých finančních nástrojů, např. státních dluhopisů, akcií a jiných cenných papírů, umisťuje finanční prostředky na termínované vklady do bank, případně jinak obezřetně a efektivně hospodaří s aktivy, jejichž zdrojem jsou technické rezervy. Z důvodu dlouhodobého charakteru životního pojištění jsou tyto zdroje financování ekonomiky výhodné, neboť je finančním institucím umožněno poskytovat střednědobé a dlouhodobé úvěry. Tím tedy podporují likviditu pojišťovny, umožňují uskutečnit rozvojové záměry podniků apod.
- **Přínosy pro státní rozpočet** - životní pojištění přináší daňové efekty pro státní rozpočet, kdy je zdaněn zisk pojišťoven a zdaňuje se také rozdíl mezi výší pojistného plnění a zaplaceným pojistným, tzv. srážková daň.

Z výše uvedených důvodů mají vyspělé státy zájem na rozvoji životního pojištění a proto ho podporují formou daňových výhod.

2.3.5 Životní pojištění a důchodový systém

Důchodový systém v České republice se především opírá o státní důchodové pojištění, které je založeno na povinném průběžném financování. Jedná se o mezigenerační solidaritu, kdy generace obyvatel v aktivním věku přispívá na důchody generací důchodců. Nejen v České republice, ale i v jiných vyspělých státech se státní důchodový systém dostává do tíživé situace, která je způsobena především růstem počtu obyvatel v důchodovém věku a poklesem počtu osob v produktivním věku. Problém tedy nastává v tom, že méně osob v produktivním věku přispívá na více osob v důchodovém věku. Řešení v rámci státního důchodového pojištění, ke kterým lze zařadit například zvýšení příspěvků na důchodové pojištění či pozdější odchod do důchodu, jsou sice možná, ale mají také své limity. Nelze například, bez ohledu na jiné potřeby společnosti, neúměrně zvyšovat zátěž státního rozpočtu. Proto se hledají i jiná řešení, která by odlehčila státnímu systému. V České republice patří mezi doplňkové systémy zatím penzijní připojištění se státním příspěvkem a životní pojištění, jak uvádí Kolektiv autorů z České asociace pojišťoven (2002).

2.3.6 Daňové zvýhodnění

Daňové zvýhodnění se týká pouze soukromého životního pojištění. Soukromé životní pojištění upravuje zákon č. 216/2009 Sb., o daních z příjmů.

Soukromým životním pojištěním se pro účely zákona o daních z příjmů rozumí pojištění pro případ dožití nebo pojištění pro případ smrti nebo dožití nebo na důchodové pojištění, a to i při sjednání dřívějšího plnění v případě vzniku nároku na starobní důchod, nebo plný invalidní důchod, nebo v případě, stane-li se zaměstnanec plně invalidním podle zákona o důchodovém pojištění, nebo v případě smrti, viz Zákon č.216/2009 Sb., o daních z příjmů.

Pro získání daňových úlev je nutnou podmínkou, že doba trvání soukromého životního pojištění je minimálně do roku, ve kterém pojištěný dosáhne 60 let. Dále doba trvání pojištění je nejméně 60 měsíců (používá se označení pravidlo dvou šedesátek). V pojištění musí být sjednáno riziko pro případ dožití nebo pro případ smrti nebo dožití. Část pojistného, které připadá na krytí ostatních rizik není daňově uznatelná. Pojištěný a pojistník musí být totožná osoba. S účinností od 1.4. 2004 musí pojistné smlouvy splňovat podmínku minimální pojistné částky pro případ dožití, a to pojistné smlouvy s pojistnou dobou od 5 do 15 let včetně 40 000 Kč a pojistné smlouvy s pojistnou dobou nad 15 let 70 000 Kč.

Když jsou podmínky splněny, může si pojištěný uplatnit jako odčitatelnou položku ze základu daně z příjmů maximálně 12 000 Kč ročně, a to i za předpokladu, že má uzavřeno více smluv životního pojištění u různých pojišťoven. Zaměstnavatel, pokud svému zaměstnanci přispívá na životní pojištění, má možnost za každého zaměstnance odečíst zaplacené pojistné až do výše 8 000 Kč ročně. Tato odečtená částka je také osvobozena od placení sociálního a zdravotního pojištění.

Úspora na daních v předchozích letech se odvíjela od výše ročního příjmu poplatníka. Záleželo na tom, v jakém daňovém pásmu se poplatník nacházel. Od 1.1. 2008 vstoupila v účinnost novela zákona o daních z příjmů, která díky rovné dani mění výši daňové úspory. Každá zaplacená tisícikoruna ušetří klientovi 150 Kč díky schválené rovné patnáctiprocentní dani. Ročně tak může poplatník ušetřit díky životnímu pojištění až 1800 Kč. Výše daňové úspory fyzických osob s ohledem na výši měsíčního pojistného je uvedena v Tab 2.1.

Tab. 2.1 Výše daňové úspory fyzických osob

Měsíční pojistné (v Kč)	Roční odpočet od základu daně (v Kč)	Roční úspora na dani při rovné sazbě daně 15 % (v Kč)
100	1 200	180
200	2 400	360
300	3 600	540
400	4 800	720
500	6 000	900
600	7 200	1 080
700	8 400	1 260
800	9 600	1 440
900	10 800	1 620
1 000	12 000	1 800
nad 1 000	12 000	1 800

Zdroj: www.finance.cz

2.3.7 Bezpečnost životního pojištění

Každý klient, který platí pojišťovně pojistné si klade otázku, jaká je bezpečnost vložených finančních prostředků a jak je garantována jejich návratnost a zhodnocení. Činnost pojišťoven, zajišťoven, pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí je regulována omezujícími a příkazujícími pravidly v podobě právních předpisů. Dohled nad dodržováním těchto pravidel je nazýván dohledem v pojišťovnictví, který vykonává Česká národní banka. Činnost pojišťoven a zajišťoven upravuje zejména zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, činnost pojišťovacích zprostředkovatelů a samostatných likvidátorů pojistných událostí upravuje zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí. Pojistnou smlouvu upravuje zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů, viz informace dostupné z: <http://www.cnb.cz/>.

2.4 Základní podoby životního pojištění

Tato část práce obsahuje popis základních odvětví životního pojištění. Životní pojištění sice zahrnuje pouze krytí důsledků dvou rizik, a to rizika pro případ smrti nebo rizika pro případ dožití. Avšak v životním pojištění je krytí těchto rizik kombinováno v různých podobách. Existuje tedy celá řada produktů životního pojištění.

Základní rozdělení životního pojištění:

- pojištění pro případ úmrtí, kdy se pojistnou událostí rozumí smrt pojištěného,

- pojištění pro případ dožití, kdy je pojistnou událostí dožití se sjednaného věku pojištěným,
- smíšené pojištění pro případ smrti nebo dožití, kdy jsou tato dvě rizika kombinována.

2.4.1 Pojištění pro případ úmrtí

Z pojištění pro případ úmrtí jsou kryty pouze důsledky rizika úmrtí. Pokud pojištěná osoba uvedená v pojistné smlouvě mezi počátkem a koncem pojistné doby uvedené v pojistné smlouvě zemře, je oprávněným osobám, v pojistné smlouvě přímo určeným, nebo stanoveným v pořadí podle občanského zákoníku, vyplacena sjednaná pojistná částka. V případě kdy se pojištěný dožije konce sjednané pojistné doby, dané pojištění zaniká bez náhrady. Účelem výplaty pojistného plnění je zabezpečení pozůstalých pojištěné osoby. Pojištění pro případ úmrtí můžeme také označovat jako rizikové životní pojištění.

Pojištění pro případ úmrtí je možné členit podle způsobu sjednání pojistné doby na dočasné pojištění pro případ úmrtí a časově neomezené pojištění pro případ úmrtí.

V dočasném pojištění pro případ úmrtí není vytvářena rezerva pojistného. V současné době se používá nejvíce na krytí úvěrů, půjček apod., kdy plní funkci zabezpečení rodiny před finančními těžkostmi vyvolanými neschopností platit splátky úvěru v případě smrti pojištěného. Riziko úmrtí je kryto v rámci sjednané pojistné doby, tzn. že když dojde k pojistné události v průběhu pojistné doby, je vyplaceno pojistné plnění. Naopak je tomu když k pojistné události nedojde, pak pojistné plnění není vyplaceno. Může se zde uplatnit jak pevně sjednaná pojistná částka, tak i dočasné úvěrové pojištění s klesající pojistnou částkou, které odpovídá klesající dlužné částce.

V časově neomezeném pojištění pro případ úmrtí je vytvářena rezerva pojistného, protože jde o doživotní pojištění, při kterém se vyplácí pojistné plnění v čase vzniku pojistné události. K vyplacení pojistného plnění dochází vždy, pouze není známo v kterém okamžiku tato skutečnost nastane. Pravděpodobnost úmrtí pojištěné osoby roste s věkem. Pravděpodobnosti úmrtí odpovídá cena pojištění neboli pojistné. Cena pro případ úmrtí pojištěného se každý rok zvyšuje. Mluvíme o tzv. přirozeném pojistném. V praxi je použita cena pojištění, která je sjednána konstantně na celou pojistnou dobu. Při tomto pojistném vytváří pojišťovna vyšší pojistnou rezervu, kterou čerpá v době, kdy pojistník platí na pojistném méně než odpovídá jeho pravděpodobnosti úmrtí.

2.4.2 Pojištění pro případ dožití

Od pojišťovny pojištěný dostane sjednanou pojistnou částku v případě, že se dožije konce pojistné doby. Když zemře pojištěný v průběhu pojistné doby, pojišťovna obmyšleným osobám nic nevyplácí. Přijaté pojistné pojišťovna použije ke zvýhodnění pojistného plnění, které vyplácí při dožití ostatních pojištěných. Může být také nastaveno pojištění pro případ dožití tak, že dojde-li v průběhu pojistné doby k úmrtí pojištěného, pojišťovna vrátí oprávněným osobám dohodnutou část zaplaceného pojistného, případně odbytné. V případě dožití se stanovené pojistné doby je pojistné plnění navýšeno o každoročně připsané podíly na výsledcích hospodaření s fondy rezerv životního pojištění.

Je možné využít odvozených druhů pojištění pro případ dožití, a to důchodového pojištění, kdy jde o opakované dožití se pojištěného a tzv. věnové pojištění, které znamená dožití se finančně závislé osoby.

Důchodové pojištění je pojištěním pro případ dožití se sjednaného věku s postupnou výplatou pojistné částky. Pojištěnému je vyplácena sjednaná velikost důchodu od sjednaného okamžiku (věku pojištěného).

Pojištění rozlišujeme dle okamžiku počátku výplaty důchodu na:

- pojištění ihned splatného důchodu – jedná se o jednorázové zaplacení pojistného pojistníkem. Pojišťovna poté začíná pravidelně vyplácet pojištěnému důchod při postupném dožívání se jednotlivých období věku. V současné době není tato podoba pojištění častá;
- pojištění odloženého důchodu – znamená, že pojistné je placeno po předem stanovenou dobu a současně je sjednán počátek výplaty důchodu (dochází k postupnému spoření na výplatu důchodu toto důchodové pojištění je dnes obvyklejší). Doba výplaty důchodu může být sjednána až do doby úmrtí pojištěného nebo může být ohraničena sjednanou dobou.

Věnové pojištění je pojištěním, které můžeme zařadit mezi pojištění pro případ dožití se finančně závislé osoby (dítěte). Dané pojištění sjednává jeden popřípadě oba z rodičů (pojistník) ve prospěch svého dítěte (pojištěného). Při dožití se pojištěné osoby sjednaného věku, dojde k výplatě pojistného plnění. U tohoto typu pojištění jde o finanční zabezpečení v případě smrti osob (nejčastěji rodičů), které jsou pojištěny společně s dítětem. V případě smrti rodičů není pojistné placeno a dítěti může být vyplácena menší finanční částka. Dále je

do konce pojistné doby vyplácen smluvený důchod. Poté dítě obdrží sjednanou pojistnou částku pro případ dožití.

2.4.3 Smíšené životní pojištění

Představuje kombinaci pojištění pro případ smrti a pojištění pro případ dožití. U klasického smíšeného životního pojištění se ve sjednaný den pojišťovna zavazuje vyplatit sjednanou pojistnou částku v případě, že se pojistník tohoto dne dožije. Jestliže se tohoto dne pojistník nedožije, pak je pojistné ve stejné výši před koncem sjednané pojistné doby vyplaceno ve prospěch obmyšlené osoby, kterou určí sám pojistník.

Pojištění můžeme sjednat na různé pojistné částky při dožití a při úmrtí. U smíšeného životního pojištění je typické, že bývá rozšiřováno o krytí dalších rizik neživotního charakteru jako úraz, invalidita, vážná nemoc apod. Smíšené životní pojištění je také označováno jako kapitálové životní pojištění.

Za specifickou úpravu životního pojištění lze považovat kolektivní životní pojištění. **Kolektivní životní pojištění** znamená, že je uzavřena pojistná smlouva, na základě které je pojištěna skupina osob. Kolektivní formy pojištění se vyznačují určitými specifiky.

- V závislosti na počtu pojišťovaných se detailněji zkoumá zdravotní stav až od vyšších pojistných částek,
- nižší náročnost na správu skupiny pojištěných v rámci jedné pojistné smlouvy a hromadné inkaso pojistného, přináší výrazně nižší kalkulované náklady,
- jednoduchá správa pojištění oproti individuálním životním pojištěním, neboť u kolektivních životních pojištění není vyžadováno rozsáhlé zpracování dat a hodně informací.

Nejtypičtějším příkladem kolektivního životního pojištění je přístup zaměstnavatele, který sjedná pro své zaměstnance takovéto životní pojištění na kolektivní bázi, které je součástí zaměstnaneckých výhod. Smlouvu sjednává pojišťovna se zaměstnavatelem. Zaměstnavatel může hradit ve prospěch zaměstnanců pojistné v plné výši, nebo může na úhradu pojistného přispívat částečně.

Dalším typem kolektivního životního pojištění je pojištění klientů jedné banky nebo pojištění členů profesních asociací nebo odborových svazů. V České republice není toto odvětví životního pojištění často využíváno.

2.4.4 Modifikované podoby smíšeného životního pojištění

Pojišťovny reagovaly na potřeby potenciálních pojištěných novými podobami smíšeného životního pojištění. Hlavním cílem bylo přizpůsobit toto pojištění jejich potřebám a finančním možnostem. Postupem času se vyvinulo tzv. univerzální životní pojištění a životní pojištění spojené s investováním – investiční životní pojištění.

Investiční životní pojištění je pojištěním se spořicí složkou, která je tvořena otevřenými podílovými fondy. Výše pojistného plnění je závislá na výnosech z investování rezerv pojistného, kde pojistník nese investiční riziko. Investiční životní pojištění nabízí klientům vyšší výnosový potenciál při zhodnocování rezerv, ale za cenu vyššího rizika. Pojišťovna při ukládání prostředků investičního pojištění tvoří speciální fondy např.:

- fond obligací, kdy portfolio fondu je tvořeno státními, municipálními, bankovními a podnikovými dluhopisy,
- akciový fond, který je tvořen obvykle akciemi zavedených podniků,
- peněžní fond, který je tvořen krátkodobými cennými papíry typu pokladničních poukázek,
- fond státních cenných papírů,
- fond cizích měn,
- různé smíšené fondy.

Majetek investičních fondů je rozdělen na podílové jednotky. Každá podílová jednotka představuje nárok na předepsaný podíl příslušného investičního fondu. Klientovi je k danému pojištění otevřen korunový účet, na který plyne jeho pojistné. Z korunového účtu je klientovi strháváno případné rizikové pojistné a správní náklady pojišťovny. Vedle tohoto účtu klientovi náleží ještě podílový účet, na kterém jsou evidovány prostředky ve formě podílových jednotek. Podílové jednotky ve fondech zvolených pojištěným jsou pořizovány za prostředky na korunovém účtu. Rozdělení nakupovaných jednotek mezi jednotlivé investiční fondy určuje alokační poměr. Klient může tento poměr měnit, a tak upravovat potenciální výnos a riziko spojené s jeho pojistkou, viz Ducháčková (2005).

Výhodou investičního životního pojištění je, že klient si sám určuje investiční strategii. Klient se samostatně rozhodne, v jakém poměru své peněžní prostředky investuje a do kterého investičního fondu je bude investovat. Tato technika přináší na jedné straně výhodu v tom, že umožňuje lepší zhodnocení peněžních prostředků a na druhé straně nevýhodu v tom, že nese riziko nižších výnosů než bylo očekáváno. Další nevýhodou

investičního pojištění je, že pojišťovna nezaručuje pojištěnému výnos z investovaných prostředků. Celkový výnos může být i negativní.

Univerzální životní pojištění je flexibilním pojištěním, které umožňuje různými způsoby pojištěným přizpůsobovat rozsah pojistné ochrany svým aktuálním finančním možnostem. Je složeno ze dvou složek:

- spořicí; při dožití se sjednané pojistné doby je vyplacena pojistná částka,
- rizikové; výplata pojistných plnění v případě smrti, invalidity, úrazu, vážné nemoci apod.

Uvedené složky jsou vedeny odděleně. Za základní složku je považována riziková složka a spořivá složka může být ve výjimečných případech zrušena. Pojistník může v průběhu pojištění placení pojistného dočasně přerušit, zaplatit dodatečné mimořádné pojistné, modifikovat pojistnou částku v závislosti na finančních možnostech, vypůjčit si také z tzv. spořivé složky, z již zaplaceného pojistného, přitom ale nesmí překročit určitý limit, který zajišťuje základní pojistné krytí.

2.5 Kapitálové životní pojištění

Kapitálové životní pojištění je kombinací dvou základních životních rizik. Poskytuje nejen zabezpečení pro případ smrti, ale také pojištění pro případ dožití. Pojistná částka jak pro případ dožití tak pro případ smrti může být stejná, nebo si klient zvolí zvlášť pojistnou částku pro případ dožití a zvlášť pojistnou částku pro případ smrti. Jestliže pojištěný nezemře v době trvání pojištění a dožije se konce pojistné smlouvy, obdrží sjednanou pojistnou částku na dožití. K této částce je také vyplaceno garantované zhodnocení rezervy, které je závislé na výši technické úrokové míry a případné podíly na zisku, kterých pojišťovna dosáhla. V případě úmrtí klienta je vyplacena sjednaná pojistná částka na smrt.

Úspěšnost kapitálového životního pojištění v řadě vyspělých zemí je dána jeho univerzalitou.

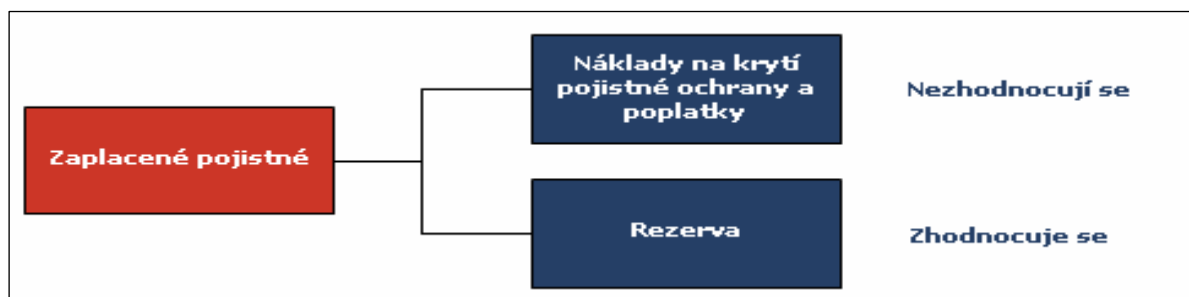
Kapitálové životní pojištění je ideální uzavřít během ekonomicky aktivního života, kdy poskytuje potřebnou pojistnou ochranu. Pojištění je vhodné sjednávat na dobu alespoň deseti let. Kratší doba pojištění nezaručuje zhodnocení kapitálové hodnoty v dostatečné výši. Kapitálové životní pojištění je především určeno pro klienty, kteří kromě pojistné ochrany chtějí mít i zajištěnou garantovanou částku na dožití.

Pojišťovny, které přijímají osoby do pojištění si podmiňují kontrolu zdravotního stavu pojištěného. Podstatnou součástí pojistné smlouvy je prohlášení pojištěného o jeho zdravotním stavu nebo vyplněný zdravotní dotazník a další údaje, na které je pojištěný pojistitelem dotázán. Pojištěný je povinen odpovědět pravdivě a úplně na všechny písemné dotazy pojistitele týkající se sjednávaného pojištění. Vědomě nepravdivé nebo vědomě neúplné odpovědi pojištěného mohou mít za následek odstoupení od smlouvy nebo odmítnutí plnění, anebo přiměřené snížení plnění ze strany pojistitele v závislosti na charakteru poskytnutých nepravdivých nebo neúplných informací. Pojistitel je také oprávněn přezkoumat informace, které pojištěný o svém zdravotním stavu uvedl. V určitých případech pojišťovna nepřijímá do pojištění osoby, které jsou postižené některými druhy chorob.

2.5.1 Pojistné

Kapitálové životní pojištění je založeno na principu, kdy pojištěný zaplatí pojistné dané pojišťovně. Od zaplaceného pojistného jsou odečteny náklady na krytí pojistné ochrany a poplatky. Tyto náklady se nezhodnocují. Zbývající část pojistného je dána na tvorbu rezervy pojištění. Tato část se zhodnocuje. V případě úmrtí klienta pojišťovna vyplatí obmyšlené osobě sjednanou pojistnou částku. V případě dožití bude pojištěnému vyplacena sjednaná pojistná částka včetně podílů na výnosech. Rozdělení pojistného je zachyceno na obr. 2.1.

Obr.2.1 Rozdělení pojistného

Zdroj: www.cap.cz

2.5.2 Připojištění k životnímu pojištění

Pro životní pojištění je typické, že krytí rizika dožití a úmrtí je dále doplňováno o krytí neživotních rizik. Záleží pouze na pojišťovně, jaký rozsah připojištění nabízí. V souvislosti se

sjednáváním životního pojištění je sjednáváno připojištění v různých podobách. Mezi ně můžeme řadit:

- úrazové pojištění – jedná se o druh rizikového pojištění, které je předmětem tělesného poškození pojištěného náhlými a neočekávanými vlivy, které na pojištěného působí z venku. Kryje rizika úrazu v různém rozsahu a v různé podobě;
- invalidní pojištění – má dvojí základní podobu: připojištění invalidního důchodu nebo i jednorázové pojistné plnění v případě invalidity pojištěné osoby nebo zproštění od placení pojistného po vzniku invalidity (podmínkou je obvykle plná a trvalá invalidita) přičemž jsou zachovány všechny nároky vyplývající z pojištění;
- nemocenské pojištění – v případě dočasné pracovní neschopnosti je vypláceno pojistné plnění ve sjednané velikosti;
- pojištění dlouhodobé péče – při tomto typu pojištění jde o výplatu sjednaného pojistného plnění, které slouží pro potřebu dlouhodobé péče v důsledku vážné nemoci, kdy pojištěný není schopný realizovat samostatně základní životní úkony;
- pojištění vážných onemocnění – jehož existence je důležitá v důsledku narůstajícího nebezpečí vážných onemocnění v současné společnosti. V případě kteréhokoli pojišťovnou přesně definovaného onemocnění u pojištěného pojišťovna na základě tohoto pojištění vyplatí sjednané pojistné plnění. Mezi nejčastější závažná onemocnění patří mozkové příhody, rakovina, srdeční infarkt, transplantace důležitých orgánů, oslepnutí a jiné;
- zproštění od placení pojistného v případě plné invalidity – pojistník může pokračovat v pojištění v plném rozsahu bez placení pojistného.

2.5.3 Vznik a zánik pojištění

Vznik pojištění je podmíněn uzavřením smlouvy. Pojistná smlouva musí mít vždy písemnou formu. Podpisem obou smluvních stran, tj. pojistitele a pojistníka, je pojistná smlouva právoplatně uzavřena. Pojištění je sjednáváno na pojistnou dobu vymezenou v pojistné smlouvě. Počátek pojištění je v 00:01 hodin dne sjednaného v pojistné smlouvě jako počátek pojištění. V případě nezaplacení pojistného během pojistné doby se pojištění nepřerušuje.

Pojištění může zaniknout:

- **uplynutím pojistné doby** na kterou bylo pojištění sjednáno;

- **nezaplacením pojistného**, kdy pojištění zanikne dnem následujícím po uplynutí lhůty k zaplacení dlužného pojistného stanoveného pojistitelem v upomínce doručené pojistníkovi;
- **výpovědí**, kdy pojistitel nebo pojistník mohou vypovědět pojištění do dvou měsíců ode dne uzavření pojistné smlouvy s osmidenní výpovědní lhůtou, jejímž uplynutím pojištění zanikne. Po uplynutí dvou měsíců pojistitel nemůže vypovědět pojištění na rozdíl od pojistníka. Pojištění zanikne dnem, který následuje po uplynutí stanovené lhůty pojistitelem v upomínce k zaplacení dlužného pojistného;
- **dohodou**, kdy pojistitel a pojistník se mohou na zániku pojištění dohodnout;
- **odstoupením** v případě, poruší-li pojistník nebo pojištěný povinnosti týkající se pojištění, je pojistitel oprávněn od pojistné smlouvy odstoupit. Právo odstoupit od pojistné smlouvy má i pojistník za podmínek stanovených zákonem, jestliže pojistitel nebo jím zmocněný zástupce nepravdivě nebo neúplně zodpověděl jeho písemné dotazy týkající se pojištění;
- **smrtí** pojištěné osoby.

2.5.4 Odbytné

Pojistník má právo žádat o zrušení pojištění s výplatou odbytného. Odbytné představuje částku vypočtenou pojistně matematickými metodami k datu zániku pojištění. Pokud pojistník není současně pojištěným, musí s žádostí o zrušení pojištění souhlasit i pojištěný. Pojistník má právo, aby mu na jeho žádost pojistitel vyplatil odbytné, je-li řádně zaplaceno pojistné po určitou ve smlouvě stanovenou minimální dobu a je-li vytvořena kladná rezerva pojistného. Nárok na předčasné zrušení pojištění je i u pojistek s jednorázově zaplaceným pojistným, kde má pojistník právo na výplatu odbytného kdykoliv po uzavření pojištění. V prvních letech po uzavření pojištění je vyplacené odbytné nižší než zaplacené pojistné vzhledem k započítaným nákladům pojišťovny.

Mimo výplatu odbytného je možný i částečný odkup pojištění a souvisí s částečnou výplatou odbytného. Při částečném odkupu pojištění je snížena pojistná částka podle pojistně-technických zásad a pojistník pak pokračuje v pojištění placením nižšího pojistného, viz Kolektiv autorů z České asociace pojišťoven (2002).

2.5.5 Výhody a nevýhody kapitálového životního pojištění

V následující části práce jsou uvedeny hlavní výhody a nevýhody související s kapitálovým životním pojištěním.

Výhody kapitálového životního pojištění

- Pojistná ochrana vzniká ihned po počátku smluvního vztahu.
- Garantovaná pojistná částka pro případ smrti.
- Garantovaná pojistná částka pro případ dožití.
- Po celou dobu trvání pojištění je garantované minimální zhodnocení vložených prostředků.
- Možnost sjednání různých připojištění, která pojištěnému rozšiřují pojistnou ochranu.
- Významnou výhodou životního pojištění je, že pojišťovna, jakmile akceptuje pojištění a nevypoví je v počáteční dvouměsíční výpovědní lhůtě, nemůže je v pozdější době vypovědět. Pojišťovna nemůže vypovědět pojištění v případě zhoršení zdravotního stavu pojištěného. Výjimkou však může být úmyslné nepravdivé prohlášení pojištěného v době sjednávání pojištění, které se týkalo jeho zdravotního stavu. Dále nepravdivé informace o věku pojištěného či zatajení důležitých skutečností, které se týkají zdravotního stavu pojištěného.
- Možnost snížení daňového základu až 12 000 Kč ročně u fyzických osob. Daňové výhody jsou také poskytovány zaměstnavateli na pojistné zaplacené za zaměstnance.
- Pojištěný si může stanovit pojistnou částku podle své potřeby, může ji zvyšovat, uzavírat další pojištění a v případě pojistné události pojištěný dostane ze všech pojistek pojistné plnění.
- Pojištěný si volí sám výši pojistného, které lze v průběhu pojištění libovolně navyšovat či snižovat podle jeho aktuálních potřeb.

Nevýhody kapitálového životního pojištění

- Nelze aktivně ovlivňovat zhodnocování vložených prostředků.
- Pojistitel nemusí přijmout do pojištění klienta s nevyhovujícím zdravotním stavem.

3 Analýza a porovnání vybraných produktů kapitálového životního pojištění

V kapitole je proveden výběr pojišťovacích společností a jejich produktů kapitálového životního pojištění. Kapitola obsahuje informace o vybraných pojišťovnách a jejich produktech, které byly zvoleny pro komparaci.

3.1 Výběr pojišťovny

V současné době na českém pojistném trhu působí 53 pojišťovacích společností. Z toho je 35 tuzemských pojišťoven a 18 poboček zahraničních pojišťoven. Dle druhu činnosti na českém pojistném trhu působí 7 životních pojišťoven, 29 neživotních a 17 pojišťoven se smíšenou činností.

Mezi další subjekty pojistného trhu patří i Česká asociace pojišťoven (ČAP), která je zájmovým sdružením komerčních pojišťoven. Sdružuje 29 řádných členů, 2 členy se zvláštním statutem a 1 přidruženého člena. Podíl ČAP na celkovém předepsaném pojistném v České republice činí 98 %. Řádnými členy ČAP mohou být pojišťovny podnikající na území České republiky v souladu se zákonem o pojišťovnictví. Členy se zvláštním statutem mohou být specializovaná sdružení pojišťovacích odborníků a dále právnické osoby, jiné než pojišťovny, působící v komerčním pojišťovnictví a zřízené podle zvláštních zákonů. Přidruženým členem asociace mohou být pojišťovny, které požádaly o členství do doby jejich přijetí za řádného člena shromážděním členů ČAP.

Z celkového počtu pojišťoven působících na českém pojistném trhu je 29 pojišťoven členem České asociace pojišťoven. Řádní členové ČAP jsou uvedeni v následující Tab. 3.1. Pořadí pojišťoven je dáno podílem předepsaného pojistného.

Tab. 3.1 Řádní členové ČAP k 31.12. 2008

Řádní členové ČAP	Podíl na trhu (%)
AEGON Pojišťovna, a.s.	0,23
Allianz pojišťovna, a.s.	7,05
Aviva životní pojišťovna a.s.	0,63
AXA životní pojišťovna a.s.	1,55
AXA pojišťovna a.s.	0,01
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	3,88
Česká pojišťovna a.s.	28,88
Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.	0,21

Řádní členové ČAP	Podíl na trhu (%)
D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.	0,19
Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.	0,19
Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.	0,65
Generali Pojišťovna a.s.	6,13
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	0,29
HDI Versicherung AG, organizační složka (v roce 2007 převzala činnost pobočky pojišťovny GERLING Konzern, Všeobecná pojišťovací a.s.)	0,2
ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku	5,65
Komerční pojišťovna, a.s.	1,45
Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	21,97
MAXIMA pojišťovna, a.s.	0,13
POJIŠŤOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.	1,08
Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group	4,78
Pojišťovna VZP, a.s.	0,26
PRVNÍ AMERICKO-ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a.s.	1,54
Slavia pojišťovna a.s.	0,14
Triglav pojišťovna, a.s.	0,51
UNIQA pojišťovna, a.s.	3,13
VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.	0,27
Wüstenrot pojišťovna a.s.	0,15
Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.	0,18

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů České asociace pojišťoven

Z 29 řádných členů ČAP jsou 4 životní pojišťovny, 10 neživotních pojišťoven a 15 pojišťoven se smíšenou činností.

V Tab. 3.2 je uveden výčet pojišťoven, které jsou členy České asociace pojišťoven a nabízejí kapitálové životní pojištění.

Tab.3.2 Pojišťovny nabízející kapitálové životní pojištění

Kapitálové životní pojištění k 31.12. 2008			
Pojišťovna	ZK (mil.Kč)	HV (mil.Kč)	PP (mil.Kč)
AEGON Pojišťovna, a.s.	380,0	-206,5	328,1
Allianz pojišťovna, a.s.	600,0	940,1	9 862,0
AXA životní pojišťovna a.s.	638,0	-445,3	2 165,0
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	1 000,0	310,8	5 425,1
Česká pojišťovna a.s.	4 000,0	5 873,2	40 386,4
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	1 536,4	546,9	9 485,1
Generali Pojišťovna a.s.	500,0	108,5	8 579,6
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	248,0	12,4	400,3
ING Životní pojišťovna N.V., pobočka pro Českou republiku	0,0	681,4	7 902,8

Kapitálové životní pojištění k 31.12. 2008			
Pojišťovna	ZK (mil.Kč)	HV (mil.Kč)	PP (mil.Kč)
Komerční pojišťovna, a.s.	602,8	-65,7	2 030,3
Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group	3 000,0	1 179,6	30 730,0
MAXIMA pojišťovna, a.s.	250,0	-16,0	176,5
Pojišťovna České spořitelny, a.s., Vienna Insurance Group	1 117,2	220,5	6 680,1
PRVNÍ AMERICKO-ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a.s.	106,0	261,5	2 157,2
UNIQA pojišťovna, a.s.	480,0	140,3	4 378,2
VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.	246,0	13,5	372,9
Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.	100,0	0,6	254,9

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů České asociace pojišťoven

Symbol ZK použitý v Tab. 3.2 vyjadřuje základní kapitál pojišťovny, HV vyjadřuje výsledek hospodaření společnosti a PP vyjadřuje celkové předepsané pojistné pojišťovny.

Při výběru pojišťovny byla zvolena podmínka členství v České asociaci pojišťoven. Z 29 řádných členů ČAP poskytuje kapitálové životní pojištění 17 pojišťoven. Metodou náhodného výběru byly pro další komparaci vybrány následující pojišťovny:

- Kooperativa pojišťovna, a.s. s produktem HARMONIE,
- Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. s produktem Filip EXCLUSIVE,
- ČSOB Pojišťovna, a.s. s produktem SPEKTRUM,
- Allianz pojišťovna, a.s. s produktem Allianz kapitálové pojištění.

3.2 Informace o vybraných pojišťovnách

V této části práce bude provedena charakteristika jednotlivých pojišťovacích společností na českém pojistném trhu a jejich produktů kapitálového životního pojištění.

3.2.1 Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Kooperativa pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group (dále jen Kooperativa) byla založena v roce 1991 jako jedna z prvních komerčních pojišťoven na území bývalého Československa. Od začátku svojí existence se společnost zařadila mezi největší pojišťovny na tuzemském trhu. Kooperativa je univerzální pojišťovnou, která dokáže klientovi nabídnout široký sortiment produktů, služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak i pro klienty z drobných firem až po velké průmyslové společnosti.

Hlavním akcionářem pojišťovny Kooperativa je WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group. Pojišťovací skupina Vienna Insurance Group prostřednictvím více než 50 společností působí ve 23 zemích střední a východní Evropy. Je držitelem ratingu A+ od prestižní agentury Standard & Poor's.

Základní kapitál Kooperativy je ve výši 3 miliardy Kč. V roce 2008 dosáhla hospodářského výsledku 1,179 miliard Kč. Její celkový podíl na předepsaném pojistném v roce 2008 je, jak firma sama uvádí, 21,97 %. Objemem předepsaného pojistného se Kooperativa řadí na 2. místo mezi pojišťovací společnosti. Na celkovém předepsaném pojistném životního pojištění se podílí 13 % a na celkovém předepsaném pojistném neživotního pojištění se podílí 29 %. Likvidátoři společnosti vyřídili v roce 2008 485 tisíc pojistných událostí.

O spokojenost zákazníků se stará 3 809 zaměstnanců, kteří pracují ve více než 300 obchodních nebo kontaktních místech. Kooperativa má dva milióny klientů, se kterými má uzavřeno více než 3,8 milionu pojistných smluv.

Produkty Kooperativy lze sjednat i v pobočkách České spořitelny. Společnost úspěšně a efektivně využívá výhod, jež přináší kombinování vlastní a externí distribuční sítě (např.: Finanční skupina České spořitelny, Kapitol pojišťovací a finanční poradenství a.s., Global Expert, Česká lékařská komora a mnoho dalších).

Pojišťovna v rámci kapitálového životního pojištění nabízí:

- Kapitálové životní pojištění HARMONIE,
- Jednorázově placené životní pojištění EXKLUSIV,
- Kapitálové životní pojištění KONTO.

3.2.2 Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. je univerzální pojišťovnou, která nabízí svým klientům produkty životního i neživotního pojištění. Na českém pojistném trhu působí od listopadu 1995. Jejími klíčovými produkty jsou životní pojištění s Filipem, havarijní pojištění vozidel, pojištění odpovědnosti z provozu vozidla (tzv. povinné ručení), cestovní, zdravotní a majetková pojištění. S celkovým počtem 830 tisíc pojištěných vozidel je Česká podnikatelská pojišťovna třetím největším poskytovatelem povinného ručení na českém pojistném trhu. Stará se téměř o 1,2 milionů pojistných smluv svých klientů a každý měsíc sjednává 45 tisíc nových pojistných smluv.

Základní kapitál společnosti činí 1 miliardu Kč, hospodářský výsledek k 31.12. 2008 byl ve výši 310,8 miliónů Kč. Celkové předepsané pojistné podle mezinárodních účetních standardů je 5,425 miliardy Kč, což představuje 3,88 % z celkového předepsaného pojistného členů České asociace pojišťoven. Na celkovém předepsaném pojistném životního pojištění se Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. podílí 2,46 % a na pojistném neživotního pojištění se podílí 4,85 %.

Od roku 2005 je Česká podnikatelská pojišťovna, a.s. součástí evropské pojišťovací skupiny Vienna Insurance Group, která patří mezi největší pojišťovací skupiny ve střední a východní Evropě. V současné době je koncern zastoupen ve 23 zemích Evropy a má více než 17 miliónů klientů. Od ratingové společnosti Standard & Poor's získala Vienna Insurance Group hodnocení A+ se stabilním výhledem.

Na konci roku 2008 bylo klientům k dispozici 70 obchodních míst a poboček a dalších téměř 300 pojišťovacích kanceláří provozovaných obchodními partnery po celé České republice.

Pojišťovna nabízí v rámci kapitálového životního pojištění:

- Životní pojištění s Filipem PLUS,
- Životní pojištění s Filipem KOMFORT,
- Životní pojištění GARANT,
- Životní pojištění Spoření s Filipem,
- Životní pojištění s Filipem V.I.P.,
- Životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE.

3.2.3 ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB

ČSOB Pojišťovna, a.s. je členem holdingu ČSOB. Jedná se o univerzální pojišťovací společnost, která poskytuje širokou nabídku pojistných produktů životního i neživotního pojištění. Své služby nabízí jak fyzickým tak i právnickým osobám, ale také i velkým průmyslovým a obchodním organizacím. ČSOB Pojišťovna, a.s. vznikla 17.4. 1992 a pod svým současným názvem působí od roku 2003, kdy změnila po odkupu podniku univerzální pojišťovny ČSOB Pojišťovna a.s. svou obchodní firmu z IPB Pojišťovna, a.s. do současné podoby.

IPB Pojišťovna, a.s. byla založena v roce 1992 Investiční bankou, a.s. Patřila mezi první tuzemské pojišťovny, které poskytovaly výhradně životní a důchodové pojištění s možností úrazového připojištění. Od roku 1994 začala sjednávat komplexní pojištění

majetku a odpovědnosti za škodu pro podniky a společnosti. Od roku 1996 začala nabízet pojištění nemovitosti a domácností pro občany a drobné podnikatelské společnosti. Postupně nabídku rozšířila o pojištění motorových vozidel a o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla (tzv. povinné ručení).

ČSOB Pojišťovna, a.s. byla založena v roce 1994 pod názvem Chmelařská vzájemná pojišťovna. V roce 1996 vstoupila na trh a získala povolení k podnikání ve všech demonopolizovaných oblastech pojistného trhu. Vstup pojišťovny na trh zemědělských pojištění, přinesl zájem veřejnosti i komerčních pojišťoven o tuto oblast. Od roku 2000 měla oprávnění pojišťovat odpovědnost za škodu z provozu vozidla.

V roce 1998 vstoupil do společnosti strategický partner belgická pojišťovna KBC Verzekeringen NV z nadnárodní skupiny KBC Group a stal se jejím 100 % vlastníkem. V roce 2003 změnila Chmelařská pojišťovna název na ČSOB Pojišťovna, a.s.

Základní kapitál ČSOB Pojišťovny, a.s. na konci roku 2008 byl ve výši 1,536 miliard Kč. Hospodářský výsledek činil 547 milionů Kč. Tržní podíl pojišťovny je 6,78 %. Čímž se řadí mezi pojišťovacími společnostmi na 4. místo v celkovém objemu předepsaného pojistného. Na celkovém předepsaném pojistném neživotního pojištění se ČSOB Pojišťovna, a.s. podílí 4,9 % a na celkovém předepsaném pojistném životního pojištění se podílí 9,53 %. Celkem likvidátoři společnosti v roce 2008 vyřídili 148 tisíc pojistných událostí, z toho 79 tisíc pojistných událostí ze životního pojištění a 69 tisíc z neživotního pojištění.

O kvalitní služby zákazníkům se stará více než 750 zaměstnanců a okolo 780 výhradních pojišťovacích zprostředkovatelů ČSOB Pojišťovny, a.s. Celou síť 210 obchodních kanceláří po celém území České republiky zastřešuje 8 regionálních poboček. Své produkty pojišťovna distribuuje také prostřednictvím obchodní sítě sesterské Československé obchodní banky, a.s. a její Poštovní spořitelny. Navzdory nepříznivému vývoji na světových finančních trzích ČSOB Pojišťovna, a.s. obhájila vysoký rating A-.

ČSOB Pojišťovna, a.s. v rámci kapitálového životního pojištění poskytuje:

- Životní pojištění SPEKTRUM,
- Pojištění pro rodiče a děti ČTYŘLÍSTEK.

3.2.4 Allianz pojišťovna, a.s.

Allianz pojišťovna, a.s. je univerzální pojišťovnou, která vstoupila na český trh v roce 1993. Na počátku svého působení začínala s nabídkou pouze životního pojištění. Postupně rozšířila své portfolio tak, aby uspokojila potřeby každého zákazníka.

Nabízí pojištění odpovědnosti za škodu a pojištění privátního majetku, majetkové pojištění pro podnikatele a pojištění průmyslových rizik. Od roku 1995 také havarijní pojištění vozidel a cestovní pojištění. Allianz pojišťovna, a.s. byla mezi prvními dvanácti pojišťovnami, které začaly v roce 1999 nabízet pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorového vozidla.

Základní kapitál byl na konci roku 2008 ve výši 600 milionů Kč, hospodářský výsledek činil 940 milionů Kč. Objemem předepsaného pojistného se Allianz pojišťovna, a.s. řadí na 3. místo mezi pojišťovací subjekty. Její tržní podíl je 7,05 %. Na celkovém předepsaném pojistném neživotního pojištění se Allianz pojišťovna, a.s. podílí 8,67 %, pojistným životního pojištění 4,70 %.

Na území České republiky má Allianz pojišťovna, a.s. 11 oblastních ředitelství, která řídí více než 1900 pojišťovacích poradců. Mimo svých vlastních pojišťovacích poradců využívá také síť externích obchodních partnerů jako jsou makléři, banky, cestovní kanceláře a prodejci motorových vozidel.

Allianz pojišťovna, a.s. je jediným akcionářem Allianz penzijního fondu, který byl založen v roce 1994 a je také jediným společníkem Allianz Kontakt, s.r.o. a Allianz generální služby, s.r.o. Allianz pojišťovna, a.s. je stoprocentní dceřinou společností předního světového pojišťovacího koncernu Allianz New Europe Holding GmbH. Pro krytí rizik využívá Allianz pojišťovna, a.s. uznávaných společností jako jsou Allianz SE, Swiss Re, Munich Re a dalších společností s vysokým ratingem. Rating Allianz pojišťovny, a.s., nebyl oficiálně v ČR stanoven. Dlouholetá tradice a zkušenosti, které čerpají ze zahraničního know-how jsou zárukou stability a dalšího rozvoje společnosti nejen na českém pojistném trhu.

Allianz pojišťovna, a.s. poskytuje v rámci kapitálového životního pojištění :

- Allianz kapitálové pojištění,
- Allianz důchodové pojištění 50Plus,
- Abeceda Plus.

3.3 Analýza pojistných produktů

Kapitola obsahuje analýzu vybraných pojistných produktů jednotlivých pojišťoven. Produkty byly vybrány na základě doporučení v konkrétních pojišťovacích společnostech.

3.3.1 Kapitálové životní pojištění HARMONIE

Kapitálové životní pojištění HARMONIE od pojišťovny Kooperativa, a.s. je variabilní životní pojištění. Jedná se o pojištění pro případ dožití nebo smrti za běžné pojistné s volbou pojistných částek zvlášť pro případ dožití a zvlášť pro případ smrti a s premií v případě dožití se konce pojištění a se zvýšeným pojistným plněním v případě smrti pojištěného následkem úrazu.

V pojistné smlouvě lze pojištění pro případ dožití se stanoveného věku nebo dřívější smrti sjednat v těchto variantách:

- v případě dožití se stanoveného věku pojištěného pojišťovna vyplácí sjednanou pojistnou částku a v případě smrti pojištěného vyplácí částku ve výši zaplaceného pojistného za riziko dožití,
- v případě dožití se stanoveného věku pojištěného pojišťovna vyplácí sjednanou pojistnou částku a v případě smrti pojištěného vyplácí pojistnou částku pro případ smrti a zaplacené pojistné za riziko dožití,
- v případě dožití se stanoveného věku pojištěného pojišťovna vyplácí sjednanou pojistnou částku pro případ dožití a v případě smrti pojištěného vyplácí pojistnou částku pro případ smrti.

V případě dožití se konce pojištění si pojištěný zvolí buď jednorázovou výplatu pojistného plnění nebo doživotní důchod, popřípadě důchod na dobu určitou.

Vstupní věk je minimálně 15 let a maximální vstupní věk je 70 let. Maximální doba trvání pojištění je do věku 75 let. Minimální pojistná částka pro případ smrti nebo dožití je 50 000 Kč. Omezení maximální výše pojistné částky není uvedeno. Pojištění lze sjednat pro jednu dospělou osobu a na stejnou pojistnou smlouvu je možno připojistit až tři děti.

V průběhu pojištění je možné měnit nastavení produktu podle aktuálních potřeb klienta. Pojistník a pojistitel se mohou kdykoliv během trvání pojištění dohodnout na změně nastavení produktu např. na zvýšení či snížení pojistné částky pro případ smrti nebo dožití, na změně frekvence placení pojistného, na vyjmutí nebo zahrnutí připojištění atd.

Po celou dobu trvání pojištění je klientovi zaručeno garantované zhodnocení vložených prostředků ve výši 2,4 % p.a. V závislosti na výsledcích hospodaření pojišťovny jsou také klientovi připisovány podíly na výnosech. U tohoto pojištění má pojistník právo na výplatu odkupného a to v případě, je-li řádně zaplacené běžné pojistné alespoň za jeden rok a je vytvořena kladná rezerva pojistného. Výši odkupného určuje pojistitel podle pojistně-matematických metod a to ke dni, kdy byla doručena žádost pojistníka. V rámci sjednané

smlouvy je také možnost zvýšit stav mimořádného účtu zaplacením mimořádného pojistného kdykoliv během trvání pojištění.

Pojistné je možné platit měsíčně, čtvrtletně, pololetně a ročně. Pokud klient platí pojistné čtvrtletně, je pojišťovnou poskytována sleva ve výši 3 %, u pololetního placení pojistného je sleva ve výši 5 % a platí-li klient pojistné ročně je sleva ve výši 7 %.

Novinkou na trhu je zavedení pojištění s bonusem. V rámci bonusu je klient zdarma pojištěn na smrt následkem úrazu a v případě pojistné události během trvání pojištění je oprávněné osobě vyplaceno pojistné plnění ve výši dvojnásobku ročního pojistného, platného ke dni kdy došlo k úrazu. Na konci pojištění klient získává bonus za věrnost – peněžitou prémii ve výši 5 % z pojistné částky pro případ dožití. Pokud se klient chce zajistit pro případ trvalé invalidity má možnost volby z několika druhů plnění při diagnostikování trvalé invalidity.

V rámci pojištění lze sjednat různé druhy připojištění. Pojišťovnou je nabízeno připojištění pro případ plné invalidity s výplatou důchodu, úrazové připojištění osob pro případ tělesného poškození způsobeného úrazem, připojištění trvalých následků úrazu s progresivním plněním, připojištění smrti následkem úrazu, úrazové připojištění dětí pro případ trvalých následků úrazu s progresivním plněním, připojištění tělesného poškození způsobeného úrazem, připojištění pro případ pobytu v nemocnici, připojištění pro případ pracovní neschopnosti, připojištění pro případ vážných onemocnění a připojištění pro případ smrti s výplatou důchodu pro pozůstalé. V předchozích letech produkt obsahoval i připojištění zproštění od placení pojistného. V současnosti je toto připojištění z nabídky vyjmuta. Pojistník nemá nárok na zproštění ani osvobození od placení pojistného.

U HARMONIE lze uplatnit daňové zvýhodnění. Poplatník si může odečíst od základu daně z příjmu pojistné uhrazené na životní pojištění maximálně do výše 12 000 Kč ročně, pokud splní zákonem stanovené podmínky.

3.3.2 Životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE

Životní pojištění Filip EXCLUSIVE od České podnikatelské pojišťovny, a.s. je pojištěním pro případ smrti nebo dožití s možností volby výše pojistné částky pro případ smrti a celkové výše placeného pojistného za pojištění. V případě plnění pojistné částky pro případ smrti klienta je obmyšlenému nebo obmyšleným osobám vyplacena pojistná částka pro případ smrti, kapitálová hodnota pojistného včetně výnosů a kapitálová hodnota mimořádného pojistného včetně výnosů.

Dožije-li se pojištěný dne uvedeného v pojistné smlouvě jako konce pojištění, může si zvolit mezi třemi variantami výplaty pojistného plnění. První variantou je **jednorázové vyrovnání**; pojistitel vyplatí pojištěnému pojistnou částku pro případ dožití, výnosy z kapitálové hodnoty pojistného v plné výši a kapitálovou hodnotu tvořenou mimořádným pojistným včetně výnosů v plné výši. Další variantou je **důchod na dobu určitou**; pojištěný může požádat o ukončení výplaty důchodu kdykoliv, zemře-li pojištěný během výplaty důchodu, nevyplacená částka se stává součástí dědického řízení. Poslední variantou je **doživotní důchod**; zemře-li pojištěný během výplaty důchodu, povinnost pojistitele vyplácet pojistné plnění ve formě důchodu zaniká bez možnosti uplatňování dalších nároků.

Pojištění lze sjednat pro osoby ve věku od 15 do 60 let. Pojistná doba činí minimálně 10 let. Maximální doba trvání pojištění je do věku 70 let. Minimální platba pojistného činí 400 Kč měsíčně. Minimální pojistná částka u pojištění pro případ smrti je 10 000 Kč, maximální výše je 3 000 000 Kč.

Pojistné lze platit měsíčně, čtvrtletně, pololetně nebo ročně. Sleva ani přírážka za frekvenci placení pojistného se neuplatňuje. Uzavření produktu znamená pro klienta získání klientských bonusů a slev např. na povinné ručení, pojištění nemovitosti, majetku apod.

V průběhu pojištění lze libovolně měnit nastavení produktu. Jedná se o zvýšení či snížení pojistné částky pro případ smrti, zvýšení či snížení pravidelně placeného pojistného, zahrnutí nebo vyloučení připojištění zproštění od placení pojistného, změna četnosti placení pojistného atd.

Garance finanční stability v produktivním i důchodovém věku je zajištěna spořicí složkou, ve které má klient zajištěné minimální garantované zhodnocení 2,2 % vložených prostředků technickou úrokovou mírou. Nárok na výplatu odkupného vzniká v případě, že bylo řádně zaplacené pojistné alespoň za dva pojistné roky a současně byla vytvořena kladná kapitálová hodnota. Pojistník může v průběhu trvání pojištění vkládat mimořádné pojistné na mimořádný účet. Tento účet je odlišný od bankovního spojení pro hrazení běžného pojistného.

V rámci pojištění je možnost pojistit další rizika běžného života. Připojištění úrazové, připojištění pro případ smrti následkem úrazu, připojištění trvalých následků úrazu s progresivním plněním, denní odškodné za dobu léčení úrazu a zproštění od placení pojistného.

U tohoto pojištění lze uplatnit pojistné jako daňově uznatelný náklad, při splnění zákonem stanovených podmínek.

3.3.3 Životní pojištění SPEKTRUM

Životní pojištění SPEKTRUM od ČSOB Pojišťovny, a.s. je pojištěním pro případ smrti nebo dožití s možností sjednání pojistné částky pro případ smrti. Jedná se o univerzální životní pojištění, jehož cílem je zajistit klienta i jeho blízké proti nenadálým a kritickým situacím v jejich životě. V případě dožití se dne konce pojištění pojištěným mu bude vyplacena aktuální kapitálová hodnota pojištění. V případě pojištění smrti si lze vybrat ze dvou variant plnění (varianta plná a varianta doplňková). Při sjednání pojištění smrti v plné variantě, je plnění v případě smrti rovno součtu kapitálové hodnoty a pojistné částky. Je-li pojištění smrti uzavřeno v doplňkové variantě, je plnění v případě smrti rovno vyšší z hodnot pojistné částky a kapitálové hodnoty pojistky.

Pojištění je určeno všem ve věku 14 až 70 let. Maximální doba trvání pojištění je do 80 let pojištěného. Minimální pojistné činí 500 Kč měsíčně. Pojistná částka pro případ smrti nemusí být sjednána, pokud sjednána je tak v minimální výši 100 000 Kč. Maximální pojistná částka pro případ smrti není stanovena.

Hlavní výhodou je flexibilita produktu. Klient si sám volí rozsah a složení pojištění podle svých aktuálních potřeb. Výšku splátky a intervaly splácení si rovněž vybírá sám podle své finanční situace. Sleva za frekvenci placení není poskytnuta.

Pomocí produktu je možno klientovi zajistit jeho finanční stabilitu nejen v průběhu produktivního věku, ale především v důchodovém věku. Peníze, které klient vložil do pojištění jsou po celou dobu trvání pojištění zhodnocovány a to nejméně ve výši garantovaných 2,4 % ročně, po celou dobu trvání pojištění. Kromě garantovaného zhodnocení jsou také připisovány podíly na zisku, kterých pojišťovna dosáhne investováním rezerv pojistného.

Pokud se klient ocitne v tíživé životní situaci, může využít možnosti mimořádného výběru peněz z aktuální naspořené částky. V opačné situaci může kdykoli navýšit pojistnou ochranu nebo zvětšit naspořenou částku formou mimořádného vkladu a tím zvýšit své úspory.

Ve smlouvě je také možno sjednat si připojištění proti téměř všem životním rizikům. Připojištění pro případ smrti, vážné choroby, plné invalidity následkem nemoci nebo úrazu, trvalých následků úrazu, smrti následkem úrazu, léčení úrazu (denní odškodné) či hospitalizace následkem nemoci nebo úrazu. V případě diagnostikování některé z následujících vážných onemocnění (např. infarkt myokardu, cévní mozková příhoda, rakovina, nezhoubný nádor na mozku, chronické selhání ledvin, zařazení na čekací listinu pro orgánovou transplantaci, operace věnčitých tepen, slepota, hluchota, nakažení virem HIV)

bude klientovi vyplacena pojistná částka pro případ vážné choroby. V pojištění nelze sjednat připojištění zproštění od placení pojistného. V průběhu trvání smlouvy je možné si přidat či odebrat pojištění různých rizik.

V rámci tohoto pojištění lze uplatnit daňové zvýhodnění, při splnění zákonem stanovených podmínek.

3.3.4 Allianz kapitálové pojištění

Jedná se o pojištění pro případ smrti nebo dožití, pojištění pro případ dožití. Sjednává se vždy pouze jedno z těchto pojištění. Nastavení pojištění je možno jakkoli měnit v průběhu trvání pojištění. Je flexibilní. V rámci pojištění je nabízen protiinflační program.

Minimální vstupní věk je 18 let a maximální vstupní věk je 75 let. Maximální doba trvání pojištění je do 85 let pojištěného. Doba trvání pojištění musí být minimálně 5 let. Minimální pojistné je ve výši 500 Kč měsíčně. Pojistná částka a výše maximální platby klienta není omezena.

Klient si sám volí frekvenci placení pojistného. Pojistné je možno platit měsíčně, čtvrtletně, pololetně nebo ročně, přičemž při roční frekvenci placení je klientovi přiznána 6 % sleva na pojistném. Slevy na pojistném jsou též připisovány za počet vedlejších připojištění a jejich výši.

Garance zhodnocení vložených prostředků je zajištěna technickou úrokovou mírou, která v současné době činí 2,4 %. Pojišťovna samozřejmě také připisuje klientovi na jeho kapitálový účet podíl na zisku z hospodaření pojišťovny.

Pojišťovnou jsou nabízena připojištění pro případ smrti, úrazové připojištění, připojištění pro případ závažných onemocnění nebo smrti, připojištění pro případ plné invalidity, připojištění pro případ plné invalidity následkem úrazu, připojištění pro případ pobytu v nemocnici, připojištění pro případ pobytu v nemocnici následkem úrazu, připojištění pro případ pracovní neschopnosti, připojištění zproštění od placení penzijního připojištění z důvodu plné invalidity, připojištění zproštění od placení penzijního připojištění z důvodu plné invalidity následkem úrazu, připojištění zproštění od placení pojistného z důvodu plné invalidity, připojištění zproštění od placení pojistného z důvodu plné invalidity následkem úrazu.

Klient si může odečíst od základu daně z příjmu pojistné uhrazené na životní pojištění. Samozřejmě za předpokladu, že splní zákonem stanovené podmínky.

4 Výběr optimálního produktu pro konkrétní subjekt

V této části bakalářské práce bude vybrán optimální produkt kapitálového životního pojištění pro konkrétní subjekt, pomocí metody vícekriteriálního hodnocení variant. Ke komparaci byly vybrány produkty životní pojištění SPEKTRUM od ČSOB Pojišťovny, a.s., kapitálové životní pojištění HARMONIE od Kooperativy pojišťovny, a.s., Allianz kapitálové pojištění od Allianz pojišťovny, a.s. a životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE od České podnikatelské pojišťovny, a.s. Je zadán modelový příklad, ve kterém jsou uvedeny základní informace klienta, který má zájem o uzavření kapitálového životního pojištění. Na základě vícekriteriálního hodnocení je zvolen optimální produkt.

4.1 Metoda vícekriteriálního hodnocení variant

Metoda vícekriteriálního hodnocení variant se zabývá hodnocením možných variant podle několika kritérií. U metody vícekriteriálního hodnocení variant je základ tvořen rozhodovatelem, cílem rozhodování, variantami a kritérii rozhodování.

Varianta představuje možnost, která je nabízena k řešení problému. Po stanovení variant jsou určena kritéria pro výběr. Hodnocená kritéria mají charakter jak kvantitativní, vyjádřená číselně, tak kvalitativní, která můžeme vyjádřit pouze slovním způsobem. Každému kritériu je přiřazen požadavek. Kvalitativní kritéria; kritéria, která varianta splňuje či nikoli, má hodnotu 1, v případě splnění kritéria variantou nebo 0, v případě nesplnění kritéria variantou. Kvantitativní kritéria; každá varianta naplňuje kritérium do určité výše, je kladen požadavek maxima/minima. Při rozhodování u maximalizačních kritérií vycházíme z toho, že nejlepší varianty podle tohoto kritéria mají nejvyšší hodnoty a u minimalizačních kritérií mají nejlepší varianty nejnižší hodnoty.

Jednotlivým kritériím je nutné stanovit váhy, které vyjadřují důležitost kritérií. Čím rozhodovatel považuje kritérium za důležitější nebo přesnější, tím je jeho váha vyšší. Naopak, méně významným kritériím je přisouzena nižší váha. Stanovení vah kritérií slouží k vyjádření preferencí jednotlivých kritérií. Abychom dosáhli srovnatelnosti vah, tak je výhodné váhy normovat tak, aby jejich součet byl roven jedné. Preferenční váhy kritérií je možné stanovit různými metodami. Metoda bodovací, metoda pořadí, metoda párového srovnání atd.

Postup stanovení vah kritérií metodou bodové stupnice spočívá v přiřazení určitého počtu bodů ze zvolené stupnice každému kritériu, a to v souladu s tím, jak posuzovatel

hodnotí význam každého kritéria. Nejvýznamnějšímu kritériu je přiřazen největší počet bodů a čím považuje rozhodovatel kritérium za méně významné, tím menší počet bodů mu přiřadí

Princip metody pořadí spočívá v tom, že jednotlivá kritéria se seřadí podle pořadí od nejdůležitějšího po nejméně důležité, viz Zmeškal (2009).

V metodě párového srovnání se pro každé kritérium zjišťuje počet jeho preferencí vzhledem ke všem ostatním kritériím. Principem metody je, že u každé dvojice kritérií rozhodovatel určuje, zda preferuje kritérium uvedené v řádku před kritériem uvedeným ve sloupci. Jestliže ano, do příslušného políčka zapíše jedničku, v opačném případě nulu.

Pro každé kritérium je stanoven počet jeho preferencí f_i , který se rovná součtu jedniček v řádku daného kritéria a součtu nul ve sloupci tohoto kritéria.

Normované váhy na základě počtu preferencí se určí podle vztahu:

$$v_i = \frac{f_i}{\sum_{i=1}^n f_i}, \quad (4.1)$$

přičemž počet uskutečněných srovnání je dán výrazem

$$\sum_{i=1}^n f_i = \frac{n \cdot (n-1)}{2}, \quad (4.2)$$

kde v_i znamená normovaná váha i -tého kritéria, f_i znamená počet preferencí i -tého kritéria, n znamená počet kritérií, viz Fotr, Švecová, Dědina, Hružová, Richter (2006).

Následně stanovíme matici prostých užitností, kde jsou jednotlivá kritéria ohodnocena na základě subjektivního názoru a je jim přidělena hodnota od 0 do 100. Nejvyšší hodnota 100 je přidělena té variantě, která nejlépe splní cílové požadavky. Ostatní varianty jsou poměřovány s nejvyšší hodnotou a proto jejich cílová hodnota je nižší.

Přepočet reálných hodnot jednotlivých variant se určí podle vztahu:

$$\text{Varianta}X = \frac{V_y \cdot 100}{V_x}, \quad (4.3)$$

kde *Varianta X* znamená přepočet reálné hodnoty, kterou posuzovaná varianta lépe nebo hůře splňuje, V_y znamená reálná hodnota varianty, která nejlépe splňuje cílový

požadavek a V_x znamená reálná hodnota varianty, která je poměřována s nejlepší reálnou hodnotou varianty.

Poté stanovíme matici vážených užitností, která je stanovena tak, že hodnoty z tabulky prostých užitností jsou vynásobeny příslušnými váhami jednotlivých kritérií. V matici je také vyčíslena celková a relativní užitnost.

Cílem vícekritériálního hodnocení variant je určení optimální varianty, uspořádání variant od nejlepší po nejhorší nebo vyloučit neefektivní varianty.

4.2 Zadání modelového příkladu

Pro modelový příklad byl vybrán muž 32 let. Pan Přívětivý pracuje ve stavební firmě kde je zaměstnán jako rozpočtář. Jeho čistý měsíční příjem je 25 000 Kč. Pan Přívětivý je ženatý. Jeho manželka je na mateřské dovolené a stará se o dvě malé děti. Žije s rodinou v nově postaveném rodinném domě, na který si vzal společně s manželkou hypotéku. Měl by zájem o uzavření životního kapitálového pojištění. Pan Přívětivý požaduje životní pojištění, kterým chce zabezpečit svou rodinu v případě nenadálé události. Požaduje zejména zajištění pro případ smrti ve výšce 400 000 Kč, připojištění smrti úrazem, trvalých následků, denní odškodné za léčení úrazu, zproštění od placení pojistného a dostatečné zhodnocení jeho vložených finančních prostředků. Pan Přívětivý je schopen platit měsíční pojistné ve výši 2 000 Kč.

4.3 Stanovení variant a kritérií

K řešení problému a k dosažení sledovaného cíle je zapotřebí identifikovat varianty, které budou následně hodnoceny.

- Varianta A - kapitálové životní pojištění HARMONIE;
- Varianta B - životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE;
- Varianta C - životní pojištění SPEKTRUM;
- Varianta D - Allianz kapitálové pojištění.

Mezi hodnocená kritéria, která si klient zvolil podle svého subjektivního názoru patří výše měsíčního pojistného, počet volitelných připojištění, zproštění od placení pojistného, denní odškodné za léčení úrazu, daňové úlevy a zda se nachází pobočka pojišťovny v místě trvalého bydliště. Kritériím jsou přiřazeny cílové požadavky.

- Kritérium 1 – výše měsíčního pojistného – minimální;
- Kritérium 2 – pojistná částka pro případ smrti – maximální;
- Kritérium 3 – zproštění od placení pojistného – ano;
- Kritérium 4 – denní odškodné za léčení úrazu – ano;
- Kritérium 5 – počet volitelných připojištění – maximální;
- Kritérium 6 – nachází se pobočka pojišťovny v blízkosti trvalého bydliště – rozmezí 1 až 5 bodů.

4.4 Posuzovaná kritéria

Výše měsíčního pojistného je důležitým kritériem, při kterém je nutné brát ohled na požadavek klienta. Klient požaduje aby jeho měsíční pojistné nepřesáhlo hodnotu 2 000 Kč. Výše pojistného byla získaná na příslušných pobočkách pojišťoven. U kapitálového životního pojištění HARMONIE od Kooperativa pojišťovny, a.s. je měsíční pojistné 1 464 Kč, u životního pojištění s Filipem EXCLUSIVE od České podnikatelské pojišťovny, a.s. je měsíční pojistné 1 618 Kč, u životního pojištění SPEKTRUM od ČSOB Pojišťovny, a.s. je měsíční pojistné 1 622 Kč, u Allianz kapitálového pojištění od Allianz pojišťovny a.s. je měsíční pojistné 1 652 Kč.

Přehled výše měsíčního pojistného u jednotlivých produktů vybraných pojišťoven je uveden v Tab.4.1

Tab.4.1 Přehled výše měsíčního pojistného

Varianta	A	B	C	D
Výše pojistného	1 464 Kč	1 618 Kč	1 622 Kč	1 652 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Pojistná částka pro případ smrti. Klient požaduje aby pojistná částka pro případ smrti byla alespoň 400 000 Kč za podmínky dodržení výše měsíčního pojistného maximálně 2 000 Kč. U kapitálového životního pojištění HARMONIE je pojistná částka pro případ smrti stanovena ve výši 500 000 Kč, u životního pojištění s Filipem EXCLUSIVE je ve výši 500 000 Kč, u životního pojištění SPEKTRUM činí 500 000 Kč a u Allianz kapitálového pojištění je ve výši 500 000 Kč.

Zproštění od placení pojistného. U Allianz kapitálového pojištění a u životního pojištění s Filipem EXCLUSIVE je možné sjednat připojištění zproštění od placení pojistného

v případě přiznání trvalé invalidity. Životní pojištění SPEKTRUM a kapitálové životní pojištění HARMONIE neposkytují možnost připojištění zproštění od placení pojistného.

Denní odškodné za léčení úrazu. U všech vybraných produktů je možnost sjednání připojištění - denní odškodné po dobu léčení úrazu, kromě kapitálového životního pojištění HARMONIE, které toto připojištění nezahrnuje.

Počet volitelných připojištění u vybraných produktů je uveden v Tab.4.2 V úvahu jsou brána pouze ta připojištění, která nejsou zahrnuta v posuzovaných kritériích (zproštění od placení pojistného a denní odškodné za léčení úrazu).

Tab.4.2 Počet možných připojištění

Produkt	Připojištění	Počet
Varianta A	Pro případ plné invalidity s výplatou důchodu, úrazové pojištění dospělých, úrazové pojištění dětí, pojištění pro případ pobytu v nemocnici, pracovní neschopnosti, vážných onemocnění, pojištění důchodu pro pozůstalé.	7
Varianta B	Úrazové pojištění, smrt úrazem, trvalé následky úrazu.	3
Varianta C	Pro případ smrti, pro případ vážné choroby, plné invalidity následkem nemoci nebo úrazu, trvalých následků úrazu, smrti následkem úrazu, hospitalizace následkem nemoci nebo úrazu, úrazové pojištění dětí.	7
Varianta D	Pro případ smrti, závažných onemocnění, plné invalidity, úrazové připojištění, pracovní neschopnosti.	5

Zdroj: vlastní zpracování

Klient chce mít na výběr maximální počet připojištění, které zvýší pojistnou ochranu pojištění. Nejvíce možných připojištění je možné sjednat u kapitálového životního pojištění HARMONIE a u životního pojištění SPEKTRUM. Nejméně připojištění poskytuje životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE.

Umístění pobočky pojišťovny v blízkosti místa trvalého bydliště je pro klienta důležité především z důvodu osobního kontaktu s pojišťovacím zprostředkovatelem. V případě spokojenosti klienta je také velice pravděpodobné, že si klient sjedná i jiné produkty dané pojišťovny. Pojišťovny, které byly vybrány ke komparaci mají své zastoupení v blízkosti místa bydliště. S přihlédnutím ke způsobu dopravy byla vyhodnocena nejbližší Allianz pojišťovna, a.s. spolu s Českou podnikatelskou pojišťovnou, a.s. ČSOB Pojišťovna, a.s. byla vyhodnocena jako nejvíce vzdálená. Byla stanovena pětibodová stupnice. Nejmenší

vzdálenost připadá produktům Allianz pojišťovny, a.s. a České podnikatelské pojišťovny, a.s., které mají nejvyšší ohodnocení 5 bodů, Kooperativa pojišťovna 4 body a nejvíce vzdálený je produkt ČSOB Ppojišťovny, a.s. se 3 body.

Pro přehlednost jsou v následující Tab. 4.3 uvedeny varianty s konkrétním hodnocením vybraných kritérií, které dále slouží ke stanovení váhy jednotlivých kritérií pomocí metody párového srovnání.

Tab.4.3 Hodnocení vybraných kritérií u příslušných variant

Kritérium	Měrná jednotka	Varianta A	Varianta B	Varianta C	Varianta D
K ₁	Kč	1 464	1 618	1 622	1 652
K ₂	Kč	500 000	500 000	500 000	500 000
K ₃	ano x ne	ne	ano	ne	ano
K ₄	ano x ne	ne	ano	ano	ano
K ₅	počet	7	3	7	5
K ₆	počet	4	5	3	5

Zdroj: vlastní zpracování

4.5 Metoda párového srovnání

Zvolená kritéria mají pro klienta různou váhu. Metodou párového srovnání bude určena důležitost kritérií, která je založena na subjektivním hodnocení, kdy ze dvou vzájemně porovnávaných kritérií si klient vybere tu důležitější. Stanovení důležitosti kritérií je zobrazeno v Tab.4.4.

Tab.4.4 Metoda párového srovnání

Kritérium	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	Počet preferencí
K ₁		0	1	1	1	1	4
K ₂			1	1	1	1	5
K ₃				1	1	1	3
K ₄					1	1	2
K ₅						1	1
K ₆							0

Zdroj: vlastní zpracování

V následující tabulce 4.5 jsou uvedeny údaje o počtu výběrů, pořadí a váhách jednotlivých vybraných kritérií. Kritériu s největším počtem výběrů je přiřazeno první místo.

Kritériu, kterému je přiřazeno první místo má také největší váhu. Naopak kritérium, které má nejmenší počet výběrů je přiřazeno poslední místo a má i nejmenší váhu.

Celkový počet uskutečněných srovnání vypočteme dle vztahu (4.2).

$$\sum_{i=1}^n f_i = \frac{6 \cdot (6-1)}{2} = 15.$$

Normované váhy na základě počtu preferencí se určí dle vztahu (4.1).

- normovaná váha K_1 je $v_i = \frac{4}{15} = 0,27$,
- normovaná váha K_2 je $v_i = \frac{5}{15} = 0,33$,
- normovaná váha K_3 je $v_i = \frac{3}{15} = 0,20$,
- normovaná váha K_4 je $v_i = \frac{2}{15} = 0,13$,
- normovaná váha K_5 je $v_i = \frac{1}{15} = 0,07$,
- normovaná váha K_6 je $v_i = \frac{0}{15} = 0$.

Tab.4.5 Váha jednotlivých kritérií

	Kritérium	Počet preferencí	Pořadí	Váha
K_1	Výše měsíčního pojistného	4	2.	0,27
K_2	Pojistná částka pro případ smrti	5	1.	0,33
K_3	Zproštění od placení pojistného	3	3.	0,20
K_4	Denní odškodné za léčení úrazu	2	4.	0,13
K_5	Počet volitelných připojištění	1	5.	0,07
K_6	Pobočka v blízkosti bydliště	0	6.	0,00

Zdroj: vlastní zpracování

4.6 Matice prostých užitností

V matici prostých užitností jsou jednotlivým variantám přiděleny hodnoty od 1 do 100. Nejvyšší hodnota 100 je přidělena té variantě, která nejlépe splní cílové požadavky. Ostatní varianty jsou poměřovány s nejvyšší hodnotou a proto jejich cílová hodnota je nižší. Výsledky zaokrouhlujeme na celé čísla. Viz tabulka 4.7.

U kritéria výše měsíčního pojistného klient požadoval minimální výši. Proto nejnižšímu pojistnému bude přiřazena hodnota 100. U pojistné částky pro případ smrti je klientem požadována maximální hodnota. Nejvyšší pojistné částce pro případ smrti bude přiřazena hodnota 100. U kritéria zproštění od placení pojistného a denní odškodné za léčení úrazu je přiřazena hodnota 100 variantě, která splňuje požadavek. U volitelných připojištění je klientem požadován jejich maximální počet, proto hodnota 100 bude přiřazena té variantě, která má nejvyšší počet možných připojištění. U pobočky v blízkosti trvalého bydliště je přiřazena hodnota 100 variantě, která splňuje požadavek. Přehled variant splňující požadavky je zobrazen v Tab.4.6.

Tab.4.6 Přehled variant splňující požadavky

Kritérium	Požadavek	Nejlépe splňuje varianta
K ₁	minimální	A
K ₂	maximální	A, B, C, D
K ₃	ano	B, D
K ₄	ano	B, C, D
K ₅	maximální	A, C
K ₆	ano	B, D

Zdroj: vlastní zpracování

V následujícím textu jsou uvedeny přepočty reálných hodnot jednotlivých variant pro K₁ dle vztahu (4.3). Přepočty reálných hodnot variant pro K₂ až K₆, viz Příloha č.1. Výsledky jsou zaokrouhleny na celá čísla.

K₁ – požadavek nejnižšího měsíčního pojistného je u varianty A, k variantě budou poměřovány varianty B, C a D.

$$\text{Varianta B} \quad \frac{1464 \cdot 100}{1618} = 90.$$

$$\text{Varianta C} \quad \frac{1464 \cdot 100}{1622} = 90.$$

$$\text{Varianta D} \quad \frac{1464 \cdot 100}{1652} = 89.$$

Vypočtené hodnoty jsou uvedeny v Tab.4.7. V posledním sloupci tabulky je uvedena hodnota maximální varianty.

Tab.4.7 Matice prostých užitingostí

Kritérium	Varianta A	Varianta B	Varianta C	Varianta D	Varianta Max
K ₁	100	90	90	89	100
K ₂	100	100	100	100	100
K ₃	0	100	0	100	100
K ₄	0	100	100	100	100
K ₅	100	43	100	71	100
K ₆	80	100	60	100	100
Prostá užitingost	380	533	450	560	600

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvýhodnější variantou dle hodnocení prosté užitingosti se jeví varianta D, Allianz kapitálové pojištění od Allianz pojišťovny, a.s., která se nejvíce přibližuje maximální možné hodnotě.

4.7 Matice vážených užitingostí

V konečné části na základě matice vážených užitingostí je zjištěná celková a relativní užitingost jednotlivých variant. Hodnoty z matice jednoduchých užitingostí jsou vynásobené váhami daných kritérií. Celkovou užitingost zjistíme, když sečteme jednotlivé hodnoty v matici. V procentech vyjádřený podíl celkové užitingosti varianty na maximum celkové užitingosti představuje relativní užitingost. Pro výpočet relativní užitingosti je důležité stanovit hodnoty maximální varianty (Varianta Max). Z hlediska užitingosti se jeví jako nejvhodnější ta varianta, která má největší užitingost. Zjištěné hodnoty relativní užitingosti jsou zaokrouhleny na celá čísla, jak je uvedeno v Tab. 4.8.

Tab.4.8 Matice vážených užitingostí

Kritérium	Váha	Varianta A	Varianta B	Varianta C	Varianta D	Varianta Max
K ₁	0,27	27	24	24	24	27
K ₂	0,33	33	33	33	33	33
K ₃	0,20	0	20	0	20	20
K ₄	0,13	0	13	13	13	13
K ₅	0,07	7	3	7	5	7
K ₆	0	0	0	0	0	0
<i>Celková užitingost</i>	-	67	93	77	95	100
<i>Relativní užitingost (v %)</i>	-	67%	93%	77%	95%	100%

Zdroj: vlastní zpracování

Stejně jako v matici prostých užitingostí tak i v matici vážených užitingostí se jeví jako nejlepší varianta D – Allianz kapitálové pojištění od Allianz pojišťovny, a.s.

4.8 Zhodnocení výsledků

V kapitole jsou zhodnoceny jednotlivé varianty globálně a analyticky. Na základě subjektivně zvolených kritérií vybraným subjektem Byl stanoven optimální produkt kapitálového životního pojištění na základě subjektivně zvolených kritérií vybraného subjektu za použití metody rozhodovací analýzy.

4.8.1 Globální zhodnocení

Globální hodnocení představuje pořadí výhodnosti jednotlivých variant viz Tab.4.9.

Tab.4.9 Pořadí jednotlivých variant

	Varianta A	Varianta B	Varianta C	Varianta D
Relativní užítost	67%	93%	77%	95%
Pořadí variant	4.	2.	3.	1.

Zdroj: vlastní zpracování

Z Tab.4.9 je patrné, že optimální variantou pro daný subjekt je varianta D – Allianz kapitálové pojištění od Allianz pojišťovny, a.s. Druhou vhodnou variantou je varianta B – životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE od České podnikatelské pojišťovny, a.s. Třetí vhodnou variantou je varianta C – životní pojištění SPEKTRUM od ČSOB Pojišťovny, a.s. a čtvrtou nejméně vhodnou variantou je kapitálové životní pojištění HARMONIE od Kooperativy pojišťovny, a.s.

4.8.2 Analytické hodnocení

Zahrnuje analytické zhodnocení jednotlivých variant. Produkt Allianz kapitálové pojištění představuje optimální variantu pojištění pro pana Přívětivého. Relativní užítost je 95 %. Produkt splnil všechna požadovaná kritéria pana Přívětivého. Výše celkového měsíčního pojistného činí 1 652 Kč což ale představuje nejvyšší měsíční pojistné, avšak nepřesahuje maximální stanovenou hodnotu 2 000 Kč. V případě úmrtí pojištěného v době trvání pojištění je vyplacena pojistná částka 500 000 Kč, která je o 100 000 Kč vyšší než byla klientem požadována. Tento produkt se od ostatních liší v plnění pro případ smrti i dožití. V případě úmrtí pojištěného v době trvání pojištění je ihned vyplacena pojistná částka sjednaná v pojistné smlouvě. V našem případě 500 000 Kč. Při dožití konce pojištění je klientovi vyplacena stejná částka jako při úmrtí. K pojistné částce pro případ smrti není

vyplácena aktuální kapitálová hodnota k datu úmrtí pojištěného. Kapitálová hodnota zůstane pojišťovně. V nabídce připojištění je možnost sjednání zproštění od placení pojistného, denní odškodné za léčení úrazu, připojištění smrti úrazem a připojištění trvalých následků. Nabídka připojištění tedy splňuje všechny požadavky pana Přívětivého. Pobočka pojišťovny se nachází v blízkosti místa trvalého bydliště pana Přívětivého.

Druhým nejlepším je produkt životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE s relativní užitností 93 %. Měsíční pojistné je ve výšce 1 618 Kč. V případě úmrtí je vyplacena pojistná částka 500 000 Kč, která je také o 100 000 Kč vyšší než byla požadována klientem. V případě plnění pojistné částky pro případ smrti klienta je obmyšlenému nebo obmyšleným osobám vyplacena jak pojistná částka pro případ smrti, tak i aktuální hodnota kapitálového účtu k datu úmrtí pojištěné osoby což představuje velikou výhodu tohoto pojištění. Další požadavky na připojištění zproštění od placení pojistného, denní odškodné za léčení úrazu, smrti úrazem a trvalých následků jsou splněny. Pobočka pojišťovny se nachází v blízkosti místa trvalého bydliště.

Životní pojištění SPEKTRUM je z hlediska hodnocení umístěno na třetí místo s relativní užitností 77 %. Měsíční výše pojistného činí 1 622 Kč. Produkt splnil požadavek pojistné částky pro případ smrti a o 100 000 Kč ho ještě převýšil. U tohoto produktu je stejné pojistné plnění jak u životního pojištění s Filipem EXCLUSIVE. V případě úmrtí pojištěného je obmyšleným osobám vyplacena jak pojistná částka pro případ smrti tak i kapitálová hodnota vytvořená k datu úmrtí pojištěného. Je možné sjednat připojištění trvalých následků, denní odškodné po dobu léčení úrazu či připojištění smrti úrazem o které měl klient zájem. Produkt však neposkytuje zproštění od placení pojistného při přiznání plné invalidity klientovi. V tomto bodu produkt nesplnil požadavek klienta. Pobočka pojišťovny se také nachází v blízkosti místa trvalého bydliště jak je tomu i u ostatních variant.

Na posledním čtvrtém místě z hlediska relativní užitnosti ve výši 67 % je kapitálové životní pojištění HARMONIE. Produkt splňuje požadovanou výši pojistné částky pro případ smrti. Klient si může také v rámci produktu sjednat připojištění trvalých následků a připojištění smrti úrazem. V tomto programu chybí v nastavení připojištění denní odškodné za léčení úrazu a zproštění od placení pojistného. Připojištění zproštění placení od pojistného bylo v minulých letech možné sjednat ale v současnosti je toto připojištění z nabídky vyjmuté. Z tohoto důvodu je cena měsíčního pojistného 1 464 Kč. Tento produkt je tedy nejlevnější ale z hlediska požadavků klienta nevyhovující.

Z výše uvedeného hodnocení vyplývá, že optimální variantou pro zvolený subjekt je Allianz životní pojištění od Allianz pojišťovny, a.s. a nejméně vhodným je kapitálové životní pojištění HARMONIE od Kooperativy pojišťovny, a.s.

5 Závěr

Význam životního pojištění bývá velmi často podceňován a pojistné z něj bývá považováno za zbytečný výdaj, protože není okamžitě viditelný efekt z uzavřené smlouvy. Stále je možné se setkat s případy, kdy klient zjistí, že pojištění potřebuje až v okamžiku, kdy pojistná událost nastane. Životní pojištění může zmírnit důsledky nenadálých událostí, jako je úmrtí či poškození zdraví klienta.

Finanční krize přinutila občany být opatrnější a lidé si začínají více uvědomovat, že je důležité být kvalitně zajištěn proti nečekaným životním situacím, které mají dopad na život celé rodiny. Životní pojištění, jak již bylo uvedeno v teoretické části, zaručuje garanci vložených prostředků nebo zajištění pojistné ochrany v případě smrti, vážné nemoci, invalidity nebo úrazu. V dnešní době se životní pojištění dokáže přizpůsobit požadavkům klienta. Lze měnit prakticky jakékoliv parametry. Na českém pojistném trhu existují různé typy životního pojištění, ze kterých si klient může vybírat.

Cílem bakalářské práce byla charakteristika kapitálového životního pojištění, porovnání produktů kapitálového životního pojištění vybraných pojišťoven a výběr optimálního produktu kapitálového životního pojištění pro konkrétní subjekt.

V teoretické části práce je charakterizováno pojištění, jsou vysvětleny základní pojmy životního pojištění, uvedena je charakteristika životního pojištění a následně jsou popsány základní podoby životního pojištění. V kapitole je dále podrobněji popsáno kapitálové životní pojištění. Uveden je vznik a zánik kapitálového životního pojištění, kalkulace pojistného, možné druhy připojištění a výhody a nevýhody kapitálového životního pojištění.

Navazující část je věnována analýze jednotlivých pojišťovacích společností a jejich produktů kapitálového životního pojištění. Pojišťovací společnosti byly vybrány metodou náhodného výběru. Pro komparaci byly zvoleny produkty kapitálové životní pojištění HARMONE od Kooperativy pojišťovny, a.s., životní pojištění SPEKTRUM od ČSOB Pojišťovny, a.s., životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE od České podnikatelské pojišťovny, a.s. a Allianz kapitálové pojištění od Allianz pojišťovny, a.s.

Aplikační část práce je zaměřena na výběr optimálního produktu kapitálového životního pojištění pro konkrétní subjekt. Pomocí metody vícekritériálního hodnocení variant je vybrána optimální varianta kapitálového životního pojištění pro pana Přívětivého. Na základě zvolených kritérií subjektu byly porovnány jednotlivé druhy kapitálového životního pojištění a následně zjištěno, jak dané kapitálové životní pojištění splnilo zvolené požadavky.

Nejvhodnější variantou pro pana Přívětivého je Allianz kapitálové pojištění od Allianz pojišťovny, a.s., které má největší relativní užitnost 95 %. Druhou nejvhodnější variantou je životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE od České podnikatelské pojišťovny, a.s., kde byla stanovena relativní užitnost jen o tři procenta nižší než u optimální varianty Allianz kapitálového pojištění tedy 92 %. Méně vhodnými variantami se jeví životní pojištění SPEKTRUM od ČSOB Pojišťovny, a.s. s relativní užitností 79 % a kapitálové životní pojištění HARMONIE od Kooperativy pojišťovny, a.s. s relativní užitností 67 %.

Seznam literatury

- [1] ALLIANZ POJIŠŤOVNA, a.s. *Produkty*. Allianz.cz [online]. [cit. 2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://www.allianz.cz/obcane/produkty/pojisteni-osob/kapitalove-pojisteni/allianz-kapitalove-pojisteni/>.
- [2] CIPRA, T. *Pojistná matematika*. 1 vyd. Praha: Ekopress 1999. 398 s. ISBN 80-86119-17-3.
- [3] ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN [online]. [cit. 2010-02-08]. Dostupné z WWW: <http://www.cap.cz/>.
- [4] ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA [online]. [cit. 2010-02-08]. Dostupné z WWW: http://www.cnb.cz/cs/legislativa/leg_pojistovny/index.html.
- [5] ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA, a.s. *Výroční zpráva 2008* [online]. [cit. 2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://cpp.cz/vyrocnizpravy.asp>.
- [6] ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA, a.s. *O společnosti*. Cpp.cz [online]. [cit. 2010-01-03]. Dostupné z WWW: http://www.cpp.cz/profil_zaklinfo.asp.
- [7] ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA, a.s. *Produkty*. Cpp.cz [online]. [cit. 2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://www.cpp.cz/prodejci/cpp/zivotni/exclusive.asp>.
- [9] ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA, a.s. *Pojistné podmínky pro životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE*.
- [10] ČSOB POJIŠŤOVNA, a.s. *Výroční zpráva 2008* [online]. [cit. 2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://www.csobpoj.cz/media/publikace/aktualni-vyrocnizprava.htm>.
- [11] ČSOB POJIŠŤOVNA, a.s. *Produkty*. Csobpoj.cz [online]. [cit. 2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://www.csobpoj.cz/produkty/pojisteni-osob/zivotni-pojisteni-spektrum.htm>.
- [12] ČSOB POJIŠŤOVNA, a.s. *Pojistné podmínky pro životní pojištění SPEKTRUM*.
- [13] ČSOB POJIŠŤOVNA, a.s. *Společnost*. Csobpoj.cz [online]. [cit. 2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://www.csobpoj.cz/spolecnost/>.
- [14] DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2 vyd. Praha: Ekopress 2005. 177 s. ISBN 80-86119-92-0.
- [15] FINANCE. Finance.cz [online]. [cit. 2010-03-08]. Dostupné z WWW: <http://www.finance.cz/>.
- [16] FOTR, J.; DĚDINA, J.; HRÚZOVÁ, H. *Manažerské rozhodování*. 3 vyd. Praha: EKOPRESS 2003. 250 s. ISBN 80-86119-69-6.

- [17] FOTR, J.; ŠVECOVÁ, L.; DĚDINA, J.; HRÚZOVÁ, H.; RICHTER, J. *Manažerské rozhodování*. 1 vyd. Praha: EKOPRESS 2006 409 s. ISBN 80-86929-15-9.
- [18] HORA, J.; ŠULCOVÁ, J.; ZUZANÁK, A. *Příručka pro zprostředkovatele pojištění*. Praha: Linde Praha 2004. 249 s. ISBN 80-7201-488-9.
- [19] JUSTICE. Sběrka listin: Allianz pojišťovna, a.s. *Výroční zpráva 2008*. Justice.cz [online]. [cit.2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://www.justice.cz/xqw/xervlet/insl/index?sysinf.@typ=sbirka&sysinf.@strana=documentList&vypisListin.@cEkSub=21160>.
- [20] KOLEKTIV AUTORŮ. *Životní pojištění*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2002.104 s. ISBN 80-247-0146-4.
- [21] KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA, a.s. *Výroční zpráva 2008*. Koop.cz [online]. [cit. 2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://koop.cz/o-nas/zakladni-informace/vyrocnizpravy/vyrocnizpravy-pdf.html>.
- [22] KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA, a.s. *O nás*. Koop.cz [online]. [cit. 2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://www.koop.cz/o-nas/zakladni-informace/>.
- [23] KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA, a.s. *Pojistné podmínky pro kapitálové životní pojištění HARMONIE*.
- [24] KOOPERATIVA POJIŠŤOVNA, a.s. *Životní pojištění*. Koop.cz [online]. [cit.2010-01-03]. Dostupné z WWW: <http://www.koop.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/kapitalove-zivotni-pojisteni/kapitalove-zivotni-pojisteni-harmonie/>.
- [25] MAJTÁNOVÁ, A.; DAŇHEL, J.; DUCHÁČKOVÁ, E.; KAFKOVÁ, E. *Pojišťovnictví – Teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2006. 294 s. ISBN 80-86929-19-1.
- [26] VOSTATEK, J. *Sociální a soukromé pojištění*. 1 vyd. Praha: CODEX 1996. 601 s. ISBN 80-85963-21-3.
- [27] ZMEŠKAL, Z. *Finanční řízení podniků a finančních institucí. Sborník příspěvků ze 7. mezinárodní vědecké konference*. VŠB-TUO, Ekonomická fakulta 2009. s. 485 – 490. ISBN 978-80-248-2059-0.
- [28] *Zákon č. 216/2009 Sb. o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů*.
- [29] *Zákon č. 277/2009 Sb. o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů*.

Seznam zkratk

a.s.	akciová společnost
apod.	a podobně
atd.	a tak dále
BP	brutto pojistné
ČAP	Česká asociace pojišťoven
f_i	počet preferencí i-tého kritéria
HV	hospodářský výsledek
Kč	Korun českých
NP	netto pojistné
n	počet kritérií
např.	například
obr.	obrázek
PP	předepsané pojistné pojišťovny
SN	správní náklady
tab.	tabulka
tzv.	takzvaný
Varianta X	přepočet reálné hodnoty varianty
v_i	normovaná váha i-tého kritéria
VIG	Vienna Insurance Group
V_y	reálná hodnota varianty, která nejlépe splňuje cílový požadavek
V_x	reálná hodnota varianty, která je poměřována s nejlepší reálnou hodnotou varianty
ZK	základní kapitál

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou diplomovou (bakalářskou) práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou (bakalářskou) práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová (bakalářská) práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové (bakalářské) práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové (bakalářské) práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou (bakalářskou) práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:
Korouhev 3
569 93 KOROUHEV

Seznam příloh

Příloha č. 1: Přepočty reálných hodnot jednotlivých variant.

Příloha č. 2: Nabídka pojištění – Allianz kapitálové pojištění, Allianz pojišťovna, a.s.

Příloha č. 3: Nabídka pojištění – životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE, Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

Příloha č. 4: Nabídka pojištění – životní pojištění SPEKTRUM, ČSOB Pojišťovna, a.s.

Příloha č. 5: Nabídka pojištění – kapitálové životní pojištění HARMONIE, Kooperativa pojišťovna, a.s.

Příloha č. 1

Přepočty reálných hodnot jednotlivých variant.

K_2 – požadavek nejvyšší pojistné částky pro případ smrti je splněn u variant A, B, C a D.

K_3 – požadavek zproštění od placení pojistného je splněn u variant B a D, poměřovány budou varianty A a C.

$$\text{Varianta A} \quad \frac{0 \cdot 100}{100} = 0.$$

$$\text{Varianta C} \quad \frac{0 \cdot 100}{100} = 0.$$

K_4 – požadavek denní odškodné za léčení úrazu je splněn u variant B, C a D, poměřována bude varianta A.

$$\text{Varianta A} \quad \frac{0 \cdot 100}{100} = 0.$$

K_5 – maximální počet možných připojištění je splněn u variant A a C, poměřovány k nim budou B a D.

$$\text{Varianta B} \quad \frac{3 \cdot 100}{7} = 43.$$

$$\text{Varianta D} \quad \frac{5 \cdot 100}{7} = 71.$$

K_6 – požadavek pobočka pojišťovny v blízkosti místa trvalého bydliště je splněn u variant B a D, poměřovány k nim budou A a C.

$$\text{Varianta A} \quad \frac{4 \cdot 100}{5} = 80.$$

$$\text{Varianta C} \quad \frac{3 \cdot 100}{5} = 60.$$

Nabídka pojištění – Allianz kapitálové pojištění, Allianz pojišťovna, a.s.

Allianz pojišťovna, a. s.

strana 1

24.02.2010 - 08:45:59 hod.

Allianz pojišťovna, a. s.

Pojišťovací zprostředkovatel

Martina Moravcová
Jedlová 370
569 91

Nabídka pojištění Allianz kapitálové pojištění

Vstupní údaje

Vstupní věk	32 let	Pojistná doba	33 let
Pohlaví	muž	Doba placení	33 let
Lhůta placení	měsíční		

Hlavní pojištění

tarif: KS1-M

V případě úmrtí pojištěného během pojistné doby bude ihned vyplacena pojistná částka sjednaná pro hlavní pojištění. Při dožití se konce pojistné doby bude vyplacena pojistná částka sjednaná pro hlavní pojištění.

Pojistná částka:	500 000 Kč	Měsíční pojistné	1 148 Kč
		Měsíční pojistné po slevě ¹⁾	1 126 Kč

Připojištění**1. Úrazové připojištění**

typu A

tarif US6

Pojistná doba	33 let
Trvalé následky úrazu s progres. plněním až 500 %	400 000 Kč
Smrt následkem úrazu	400 000 Kč
Denní odškodné za průměrnou dobu léčení úrazu s progresivním plněním až 500 %	200 Kč
Krytí zvýšeného rizika	

Měsíční pojistné

504 Kč

2. Úrazové připojištění

typu B

nesjednáno

3. Připojištění pro případ smrti (s odloženou výplatou na konci pojistné doby)

nesjednáno

4. Připojištění pro případ smrti

nesjednáno

5. Připojištění pro případ závažných onemocnění nebo smrti

nesjednáno

6. Připojištění pro případ plné invalidity

nesjednáno

7. Připojištění pro případ plné invalidity následkem úrazu

nesjednáno

8. Připojištění pro případ pobytu v nemocnici

nesjednáno

9. Připojištění pro případ pobytu v nemocnici následkem úrazu

nesjednáno

10. Připojištění pro případ pracovní neschopnosti

nesjednáno

11. Připojištění zproštění od placení penzijního připojištění z důvodu plné invalidity

nesjednáno

12. Připojištění zproštění od placení penzijního připojištění z důvodu plné invalidity následkem úrazu

nesjednáno

13. Připojištění zproštění od placení pojistného z důvodu plné invalidity

nesjednáno

14. Připojištění zproštění od placení pojistného z důvodu plné invalidity následkem úrazu

nesjednáno

¹⁾ Měsíční pojistné je sníženo o standardní slevu produktu AKP - za objem pojistného

Celkové měsíční pojistné

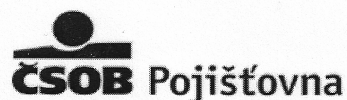
1 652 Kč

Nabídka pojištění – životní pojištění s Filipem EXCLUSIVE, Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA VIENNA INSURANCE GROUP	
Kapitálové pojištění s garantovanými pojistnými částkami s Filipem EXCLUSIVE Zpracování nabídky	
Zpracování nabídky pro:	
Titul: ____	Jméno: ____ Příjmení: ____
Údaje o pojištění:	
Vstupní věk	32 let
Doba pojištění	38 let
Pohlaví	muž
Obsah pojištění	
Hlavní pojištění	
<i>Pojistná částka pro případ smrti</i>	500 000 Kč
<i>Pojistná částka pro při dožití</i>	456 841 Kč
	Měsíční pojistné
	1 309 Kč
Připojištění	
<i>Připojištění zproštění od placení</i>	NE
<i>Úrazové připojištění</i>	ANO
	309 Kč
<i>Riziková skupina</i>	1
<i>Násobek pojistných částek</i>	4
<i>Smrt úrazem</i>	400 000 Kč
<i>Trvalé následky s progresí od 2%</i>	400 000 Kč
<i>Denní odškodné za dobu léčení úrazu</i>	300 Kč
Měsíční pojistné celkem	1 618 Kč
Placení pojistného	
<i>Pojistné období</i>	měsíční
Lhůtní pojistné celkem	1 618 Kč
Kontakt na sjednatele	
Jméno a příjmení ____	Telefon ____
Email ____	Datum vyhotovení nabídky 26.4.2010

Tento modelový příklad předpokládaných výnosů nezavazuje ČPP, a.s. Vienna Insurance Group k žádné konkrétní výši plnění.

Nabídka pojištění – životní pojištění SPEKTRUM, ČSOB Pojišťovna, a.s.

Životní pojištění **SPEKTRUM**

Jméno a příjmení klienta:

Zprostředkovatel:

Zdeněk Lipenský, telefon: 777603751; 603184208, e-mail:
zdenek.lipensky@obchod.csobpoj.cz**Základní údaje**

Počátek pojištění:	1.3.2010
Konec pojištění:	1.3.2043
Pojistná doba:	33 let
Počet pojištěných:	1

Pojistné

Měsíční pojistné:	1 622 Kč
Měsíční pojistné za soukromé ŽP*:	1 330 Kč
Roční pojistné za soukromé ŽP*:	15 960 Kč
Pojistné za soukr. ŽP na rok 2010:	13 300 Kč

Pojištěný

Pojištěná osoba:	Muž
Rok narození:	1978
Základní pojištění:	pro případ smrti nebo dožití

Mimořádné pojistné

Vklad MP:	0 Kč
Datum vložení MP:	

Rizika

Riziko	Počátek platnosti	Konec platnosti	Pojistná částka	Riziková skupina
Smrt na plné krytí [S-P]	1.3.2010	1.3.2043	500 000 Kč	-
Úrazová smrt [US]	1.3.2010	1.3.2043	400 000 Kč	1
Trvalé následky úrazu od 1% s progresivním plněním [TN1PP]	1.3.2010	1.3.2043	400 000 Kč	1
Léčení úrazu (denní odškodné) od 15. dne od počátku [DO15Z]	1.3.2010	1.3.2043	200 Kč	1

Nabídka ze dne: **24.2.2010 08:58:14**

Modul - verze: 312.4.0

Uvedené hodnoty jsou modelovým příkladem vývoje pojištění a jsou pouze informativní. Tyto informace nejsou součástí pojistné smlouvy, nezavazují ČSOB Pojišťovnu k žádnému plnění a neplní funkci oznámení informací o pojištění zájemci o pojištění ve smyslu ust. § 66 odst. 2 zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojistné smlouvě), ve znění pozdějších předpisů. Reálný průběh pojištění se bude od uvedených hodnot lišit, neboť závisí zejména na vývoji finančních trhů, sjednaném rozsahu pojištění a výši poplatků během celé doby trvání pojištění.

*Je-li sjednáno některé pojištění pro případ vážné choroby nebo obecné hospitalizace, uvedené pojistné za soukromé ŽP platí pouze pro první pojistný rok.

Bezplatná informační linka ČSOB Pojišťovny: 800 100 777, www.csobpoj.cz

Nabídka pojištění – kapitálové životní pojištění HARMONIE, Kooperativa pojišťovna, a.s.

Nabídka pojištění produktu 22SZ dne: 24.2.2010

Pojistitel : KOOPERATIVA

ÚDAJE O POJISTNÍKOVĚ

Vstupní věk	32
Pojistná doba	33
Počátek smlouvy	01.03.2010
Konec smlouvy	28.02.2043
Pohlaví	Muž
Pojistné období	měsíční

ÚDAJE O POJIŠTĚNÍ

Druh pojištění	Pojistná částka	Měsíční pojistné
Pro případ smrti 22SZ	500 000.00 Kč	500.00 Kč
Pro případ dožití 22SZ	400 000.00 Kč	840.00 Kč
Úrazové pojištění		
Smrt úrazem	400 000.00 Kč	28.00 Kč
Trvalé následky	400 000.00 Kč	96.00 Kč
Tělesné poškození	50 000.00 Kč	64.00 Kč

KOMBINACE RIZIK JE OCHRANA+RENTA

Měsíční pojistné celkové	1 528.00 Kč
Poj. za poj. období - měsíční	1 528.00 Kč
Sleva	0.00 Kč
Poj. za poj. období po slevě	1 528.00 Kč